Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
Kopija 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 91 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., šeštadienis, Balandžio-April 19, 1947 ★ ★ ★ Metai XXXVII. Dienraščio XXIX.

KONGRESMANAI UŽGYRĖ BILIŲ UNIJOMS TRIUŠKINTI

Tebesiaučia Texas City Gaisrai; Suskaityta apie 700 Lavonų; Sužeista 3,000

Texas City, Tex. — Suskaityta jau 650 lavonų žmonių, kurie buvo užmušti arba sudegė per eksplozijas ir gaisrus. Sužeista 3,000 asmenų. Žuvo daugiausia darbininkų, dirbusių prieplaukose, Monsanto chemikalų fabrike ir įvairiose žibalo įmonėse. Iš Monsanto $19,000,000 fabriko liko tik griuvėsiai ir degėsiai.

Dega dar tuzinai didelių plieninių žibalo bakų (tankų). Gaisragesiai, užsidėję kaukes nuo nuodingųjų chloro ir kitų dujų, stengiasi sulaikyt ugnį nuo dar išlikusių smarkiojo (high octane) gazolino bakų.

Sprogimus ir gaisrus visų pirma užkūrė eksplozija, kuri suardė nitratų prikrautą francūzų laivą Grand Camp trečiadienį. O ketvirtadienį susprogo amerikinis laivas High Flyer su panašiais kroviniais. Šio laivo eksplozija sudrebino visą 160 ketvirtainių mylių apylinkę.

"Laivas virto lyg kokia milžiniška rakieta", sako mačiusieji. Raudonai įkaitusio plieno gabalai, lyg žėruojantieji upeliai, kilo padangėn. Krisdamas plienas užkūrė naujus gaisrus. Eksplozijos smarkumas sudraskė drabužius daugeliui tų, kurių neužmušė.

Gaisrai ir sprogimai sunaikino bei apnaikino namus per 70 miesto blokų.

Associated Press korespondentas Hal Boyle skridęs per Texas City miestą, sako: "Aš dar niekur ir niekada nemačiau tokio sunaikinimo kaip čia, apart Nagasakį miesto" (Japonijoj), kurį nušlavė atominė bomba.

Tas korespondentas pranešė, kad Texas City uoste padaryta daugiau nuostolių, negu Bari, Italijoj, per karą; o Bari buvo oro bombomis sudeginta 17 laivų.

Texas City atrodo, kaip oro bombomis sunaikintas Ploesti, Rumunijos žibalo pramonės centras. Išdegė bei susprogo Texas City pramoniškiausia dalis, dvi ketvirtainės mylios ploto, kur buvo chemikalų, cinos, žibalo fabrikai ir kitos pramonės ir grūdų, medvilnės ir kiti sandėliai.

Miestan sugrįžo apie 6,000 iš buvusių 15,000 jo gyventojų.

Gatvėse randama daug pinigų ir karinių bonų, kuriuos sprogimai visomis pusėmis išteškė. Policija areštavo tam tikrą skaičių asmenų, bandžiusių tuom pasinaudoti.

FRANC. KOMUNISTAI SARGYBOJE PRIEŠ GEN. DE GAULLE

Paryžius. — Francūzų Komunistų Partijos centras įsteigė "budėtojų komitetus" įvairiose vietose prieš dešiniojo klerikalo generolo Ch. de Gaulle judėjimą. De Gaulle skelbia, kad Francija "turi būti paliuosuota nuo politinių partijų ir jos žmones iš naujo suvienyti." Tai atsiduoda pasimojimu į fašistinę diktatūrą. Amerikos reakcija drąsina de Gaulle, sako francūzų komunistai.

CIO ir D. Federacija Finansiniai Remia Telefon. Streikierius

New York. — Valstijinė CIO unijų taryba atsišaukė į visas 700 savo unijas bei jų skyrius, kad piniginiai paremtų streikuojančius telefonistus. Tarybos pirmininkas Louis Hollander pareiškė: "Telefonų darbininkai yra pirmutiniuose fronto apkasuose, kur jie arčiausiai puolami."

CIO Amalgameitų Rūbsiuvių Unija ir Nacionalė Marininkų ir Audėjų Unijos jau atsiuntė telefonistams paramos čekius. Darbo Federacijos unijų taryba New Yorke taipgi žadėjo padėti streikieriams. New Jersey valstijos miestuose antradienį Federacija šaukia masinius susirinkimus nuo 4 iki 6 val. vakare dėl finansinės paramos telefonistams.

Texas City. — Gaisrai ir eksplozijos čia padarė bent $125,000,000 nuostolių.

New York.— Departmentinių krautuvių biznis nupuolė 6 nuošimčiais, lyginti su pernai šiuo laiku.

Texas City. — Ieškoma daugiau žuvusiųjų.

Valdininkai Slepią Sprogimų Priežastis Texas City

Eksplozijos Įvyko dėl Karinių Sproginių Laivuose

Houston, Texas. — "Valdžia slepia priežastis, kodėl eksplodavo Grand Camp laivas" Texas City uoste, sakė James Boyle, CIO Marininkų Unijos delegatas. Iš to laivo kilę gaisrai ir sprogimai pražudė apie 700 žmonių, kaip praneša Daily Workerio korespondentas Jack Green.

Amerikinė Bennings kompanija, veikianti kaip francūzų laivo Grand Camp agentas, atsisakė parodyti CIO Marininkų Unijos pareigūnams sąrašą sukrautų į tą laivą daiktų. Iš sąrašo būtų matyt, kokius sprogi nius tas laivas gabeno. Taipgi slepiama, iš kur tas laivas atplaukė ir kur būtų su kroviniais plaukęs.

Muitinės valdininkai taipgi atmetė Marininku Unijos reikalavimus parodyt Grand Camp krovinių sąrašą, kuris galėtų būti panaudotas kaip pirmas žingsnis nelaimės priežastim tyrinėti.

Nelaimėje žuvo ir keli CIO marininkai, tame skaičiuje ir Komunistų Partijos narys Oliver Swanson.

Oficialiai skelbiama, kad Grand Camp laive buvo prikrauta nitratų, girdi, "kaip trąšų". Bet dienraštis Houston Post sako, laive buvo ir amunicijos.

Texas City Terminal geležinkelio vice - pirmininkas W. H. Sanberg pareiškė: "Aš drąsiai galiu pasakyti, kad Grand Camp gabeno ir amuniciją."

Sanbergas nuėjo nuo to laivo tik už penkių minučių pirma, negu laivas užsidegė. Laivas per 50 minučių degė, iki eksplodavo. Tuo tarpu jis būtų buvę galima tolyn nuo kranto nuvairuoti arba nutempti. Bet niekas laivo nejudino.

Už keliolikos valandų po Grand Camp sprogimo, eksplodavo amerikinis High Flyer laivas. Niekas nebandė šį laivą kiek paplukdyti, nepaisant Grand Camp gaisro ir sprogimo. J. G. Tompkins, vice-pirmininkas Lykes kompanijos, High Flyer, savininkės, sakė: "Šiame laive nėra amunicijos," kuomet jam buvo priminta apie pavojų. Tompkins pripažino, kad High Flyer'yje buvo 900 tonų amonijos nitratų, bet girdi, "nebus sprogimo pavojaus."

(Komercinės spaudos pranešimai kalba apie nitratus, kaip trąšas, bet vengia prisimint, kad nitratai yra viena pačių svarbiausių medžiagų, iš kurių gaminama T N T — nitroglicerinas, smarkusis karinis sprogi nys.)

"Tai tik Vanduo Raudonbaubių Malūnui," Sako Daily Worker

Washington. — Dešinysis demokratas senatorius W. Lee O'Daniel iš Texas įnešė senatui rezoliuciją, reikalaujančią ištirt Texas City tragedijos priežasties; bet jis tuojau įtaria komunistus, kaip "galimus kaltininkus." Savo rezoliucijoje O'Daniel pasakoja:

"Dabar labai įtempti tarptautiniai santykiai, ir paskutiniu laiku įvyko didelis skaičius gaisrų, sprogimų, traukinių sudužimų ir kitų nelaimių. Visos jos labai panašios į nelaimingus atsitikimus, įvykusius prieš mūsų įstojimą į karą, o tatai įvyko žymia dalim per pogrindini komunistu veikimą."

New Yorko Daily Worker reikalauja ištirti ir paskelbti tikrąsias Texas City nelaimės priežastis. Washingtoniškis Daily Workerio korespondentas rašo:

"Net Texas eksplozija viena didžiausių taikos meto tragedijų šios šalies istorijoje, yra tiktai vanduo ant malūno tokiem raudonbaubiam, kaip senatorius Lee O'Daniel."

Nesusitvarkys Graikija Be Respublikiečių

London.— Henry A. Wallace, pirm išvykdamas iš Anglijos į Švediją, pareiškė: **"Niekaip kitaip negalima bus išspręsti Graikijos klausimo, jeigu į jos valdžią nebus įtrauktas Tautos Laisvinimo Frontas." Tą frontą sudaro demokratiniai graikai, respublikiečiai ir jų kovotojų būriai — partizanai.**

Wallace, buvęs Jungtinių Valstijų vice - prezidentas, sakys kalbas Švedijoj, Norvegijoj ir Danijoj. O bal. 22 d. jis atvyks į Paryžių, kur jį pakvietė trijų didžiųjų partijų nariai.

London.— Winston Churchillas apšaukė "užsisėpusiu komunistu" buvusį Jungtinių Valstijų vice-prezidentą Henry A. Wallace'ą.

ORAS.— Būsią apsiniaukę.

Priimtas Hartley'o Bilius Ardyti Darbo Unijoms ir Laužyti Streikams

Washington. — 215 republikonų kongresmanų ir 93 demokratai ketvirtadienį priėmė Hartley'o bilių unijoms ardyti ir streikams triuškinti. Prieš bilių balsavo 107 kongresmanai — 22 republikonai, 84 demokratai ir vienas darbietis (V. Marcantonio). Darbinis senato komitetas 11 balsų prieš 2 užgyrė truputį švelnesnį, bet iš esmės lygiai pavojingą unijoms sumanymą.

Ką Siūlo Hartley'o Bilius

Hartley'o bilius, be kitko, uždraudžia pilną unijos pripažinimą ir leidžia samdyti nepriklausančius unijai žmones net vadinamose "unijinėse šapose". Užgina unijai derybose bendrai atstovauti darbininkus skirtingose kompanijose, nors ir tos pačios rūšies pramonėje. Pavyzdžiui, uždrausta vienai unijai derėtis su Fordo, General Motors ir kitais automobilių fabrikantais; užginta Mainierių Unijai vesti bendras derybas dėl sąlygų pagerinimo su visais unijinių kasyklų savininkais apbelnai. Tuo būdu vien kietųjų angliakasyklų srityje unija būtų suskaldyta į tūkstančius dalių, ir mainieriai turėtų daryti 2,000 atskirų sutarčių su savininkais, kaip įspėjo republikonas kongresmanas M. Jenkins iš Pennsylvanijos.

Unijai leidžiama vesti bendras derybas tiktai keliose mažesnėse dirbyklose, esančiose netoliau kaip už 50 mylių nuo viena kitos.

Uždrausta streikuot dėl unijos pripažinimo; leista valdžiai vartot federalių teismų indžionkšinus ne tik prieš paskelbtus, bet ir prieš planuojamus streikus pramonėse, kurių darbas "svarbus visuomenės sveikatai, gerovei ar saugumui."

Panaikinama valdinė Darbo Santykių Taryba, kuri žiūrėjo, kad darbininkams būtų užtikrintos teisės pagal Wagnerio Aktą. Vietoj jos įsteigiama "Darbo Tvarkymo Taryba."

Būtinai "užšaldoma" streikai bent per 30 dienų. Toliau galima juos šaldyti teism· iniais indžionkšinais.

Užginta p r i tariamieji streikai ir tarpsaviniai unijų streikai. Samdytojai gali traukt unijas teisman už kontraktų laužymą. Įstatymai, kurie buvo išleisti prieš trustus - monopolijas, dabar atkreipti ir prieš darbo unijas.

Uždrausta samdytojams mokėt į unijinius sveikatos ir gerovės fondus tam tikri nuošimčiai nuo pagaminamų dirbinių kiekio. Užginta daugmeniški streikų pikietai.

Nutarta išmest iš unijų komunistus ir jų politikos rėmėjus ir atimt iš unijos visas derybų-atstovybės teises, jeigu tarp tos unijos viršininkų yra bent vienas komunistas, komunistų pritarėjas arba žmogus, kuris bet kada pirmiau buvo komunistu.

ŽYDŲ KOVŪNAI NUDĖJO DAR VIENĄ ANGLĄ

Jeruzalė. — 15 ginkluotų žydų užpuolė anglų kariuomenės stoti, nukovė vieną kareivį ir sužeidė du.

KODĖL GI FAŠIZMAS BLOGAS? KLAUSIA KONGRESMANAS

Washington. — CIO unijų pasiuntiniai iš Pennsylvanijos nuėjo pas Ivoną Fentoną, republikoną tos valstijos kongresmaną Washingtone. Jie ragino balsuoti prieš kenksmingąjį unijoms Heartley'o bilių ir priminė, kad CIO pirmininkas Philip Murray sakė, jog tas bilius yra žingsnis linkui fašizmo. Į tai Fentonas atsakė klausimu iš savo pusės: **"Kuom gi blogas yra fašizmas?"**

111 Darbiečių Anglų Seimo Narių Dėkoja H. A. Wallace'ui

London. — 111-a anglų Darbo Partijos atstovų seime pasirašė padėkos lakštą ir įteikė jį Henriui A. Wallace'ui, buvusiam Jung. Valstijų vice-prezidentui. Jie dėkoja už Wallace'o pasakytas kalbas masiniuose susirinkimuose, kur jis kritikavo prez. Trumano siūlomą karinę paramą prieš-demokratinėms Graikijos ir Turkijos valdžioms. Darbo Partijos laikraštis Daily Herald pagyrė Wallace'ą už "sveikas, įkvėpimo duodančias mintis", ir pasmerkė isteriškus Amerikos ir Anglijos reakcininkų riksmus prieš Wallace'ą. Kartu Daily Herald padarė pastabą, kad Wallace "peršvelniai kalbėjo apie Sovietus."

DERYBOS TARP AUTO. KOMPANIJŲ IR UNIJOS

Detroit, Mich. — Prasidėjo derybos tarp CIO Automobilių Darbininkų Unijos ir kompanijų. Unija reikalauja pakelt algą 23 centais ir puse per valandą. Kompanijos siūlė 15c.

Pittsburgh, Pa. — Pradedama derybos tarp plieno fabrikantų ir CIO unijos.

Krislai

Įspūdingas Surašas.
Charles Lindbergh Vėl Gieda.
Ką Mes Ten Darysime?
Teisėjas su Protu ir Sąžine.
Grįžta Tūkstančiais.

Rašo A. BIMBA

"Daily Worker" paskelbė šimto vyrų ir moterų surašą. Jie visi protestuoja prieš Kongresan įneštus bilius atimti iš Komunistų Partijos teisę viešai gyvuoti ir veikti.

Šis surašas tikrai įspūdingas. Žmonės iš įvairiausių profesijų — rašytojai, profesoriai, dailininkai, gydytojai, advokatai, kunigai (protestantiški, žinoma), visuomeninkai, buvę aukšti valdininkai ir kt., nebijo tartį savo žodį. Jie sako, kad tuose biliuose laužoma Amerikos konstitucija ir jie negali tylėti.

★ ★ ★

Charles Lindbergh irgi už prezidento Trumano programą dėl Graikijos ir Turkijos. Jam irgi sapnuojasi komunizmo pavojus.

Įdomu, kad išvakarėse Antrojo Pasaulinio Karo Lindbergh lankėsi Vokietijoj, grūmojo pasaulį vokiečių galybe ir liepė jiems nesipriešinti. Už tai Hitleris Lindbergh'ą apdovanojo medaliu!

Net jau ir "The New York Tribune" jaučiasi prastai, kad Lindberghas šiame atsitikime netyli. Jo pasisakymas už Trumano programą, girdi, pasitarnaus meškiškai.

Jau jeigu Hitlerio medaliuoti žmonės kalba už paskolą Graikijai ir Turkijai, tai su ta paskola reikia apsidairyti.

★ ★ ★

Mūsų armija nebesikraustysianti iš Italijos ir tiek. Ji ten būsianti reikalinga saugoti Vidužemio Jūrą ir Italiją nuo komunizmo!

O Keturių Didžiųjų priimtoji taikos sutartis su Italija aiškiai sako, kad už 90 dienų po sutarties pasirašymo visos užsieninės armijos turės išsinešdinti iš Italijos.

Kaip tą punktą apeiti, tai nelengvas mūsų valdovams galvosukis. Mes padarysime, girdi, ant Italijos valdžios didelį spaudimą, kad jinai arba tos sutarties nesiskubintų pasirašyti, arba kad prašytų mūsų ten savo armiją palikti.

Kokia baisi veidmainystė! Parašėme sutartį ir dabar norime, kad Italija nepasirašytų. Mat, kol Italija nepasirašo sutarties, tol jinai negalioja ir tol mūsų armija turi pasiteisinimą būti Italijoje.

★ ★ ★

O visgi atsirado vienas federalinis teisėjas, kuris atsisako kryžiavoti organizuotus darbininkus. Tuomi žmogumi yra teisėjas Fake. Jis išleido uždraudimą New Jersey valdžiai areštuoti ir terorizuoti streikuojančius telefonistus, pasiremiant valstijos seimelio priimtu įstatymu.

Teisėjas Fake sako, kad tasai įstatymas laužo šalies konstituciją. Jis mano, kad Aukščiausias Teismas negalės jį užgirti. Todėl gubernatorius Driscol ir jo valdžia neturi teisės nelegališku įstatymu pasiremdami laužyti telefonistų streiką.

★ ★ ★

Palemonas rašo, kad tūkstančiai pabėgėlių jau sugrįžo. Jis su daugeliu jų kalbėjosi.

Palemonas patyręs iš sugrįžusiųjų, kaip fašistai ir kriminalistai stovyklose terorizuoja ir gązdina pabėgėlius. Jie deda visas pastangas, kad neleisti jiems sugrįžti Lietuvon.

★ ★ ★

Tai naturalu. Tie, kurie rankas susitepę nekaltu Lietuvos žmonių krauju, kurie padėjo naciams Lietuvą terioti, jaučiasi sunkiai nusikaltę. Jiems nėra vilties sugrįžti, todėl jie stengiasi kuo daugiausia aplinkui save išlaikyti žmonių, kurie bėgo iš Lietuvos dėl nacių propagandos ir baimės karo veiksmų. Bet reikia manyti, kad kriminalistai bus izoliuoti ir pasiliks vien ant Bendrojo Fondo burdo.

PAKARTAS KUN. TISO KAIP IŠDAVIKAS

Praga, Čechoslovakija. — Tapo pakartas kunigas Tiso, kaip savo šalies išdavikas naciams ir karinis kriminalistas. Jis buvo nacių paskirtas Slovakijos "prezidentas."

Philadelphia, Pa. — Kompanijos žadėjo nupigint anglį 60 centų tonui.

Washington. — Sen. Taftas sakė, daugelis kompanijų galėtų numušti kainas.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President ..... George Kuraitis
Secretary Treasurer ..... Nick Pakalniškis
Editor ..... Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00
United States, six months	$3.75
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$8.00
Canada and Brazil, six months	$4.00
Foreign countries, per year	$9.00
Foreign countries, six months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Didelis Darbininkų Laimėjimas

Galingoji General Motors korporacija sutiko pakelti savo elektrinių darbų darbininkams algas 15 centų į valandą. Electrical Workers Unija tąjį pakėlimą priėmė ir pasirašė sutartį. Aišku, kad unija nelaimėjo tiek, kiek norėjo ir reikalavo. Padarė nusileidimą. Ji numatė, kad šiose sąlygose streiką laimėti būtų sunku.

Dabar prasideda derybos tarpe General Motors korporacijos ir United Automobile Workers Unijos. Ši unija reikalauja algas pakelti 23 centais į valandą. Ji reiškia nepasitenkinimą Electrical Workers Unijos sutartimi bei nusileidimu.

Abi unijos priklauso prie CIO. Nesuprantama, kodėl jos pirmiau nesusitarė ir savo reikalavimų nesulygino?

Kaip ten nebūtų, Electrical Workers Unijos laimėjimas yra didelis ir svarbus. Taip pat ne per seniai United Rubber Workers Unija laimėjo algų pakėlimą be streiko. Puiku, kai darbininkai organizuoti. Su jais samdytojai turi skaitytis.

Jau eina pasikalbėjimai United Steel Workers Unijos su plieno korporacijomis. Manoma, kad gumos ir elektros pramonių sutartys palengvins susitarimą kitose pramonėse. Nereikia nė sakyti, kad CIO darbo unijos puikiai supranta dabartinę situaciją ir deda visas pastangas, kad savo teisingus reikalavimus laimėjus be atviro susikirtimo.

Amerikos Pagalba ir Patarimas Pabėgėliams

Amerikos okupacinės valdžios galva ponas Clay dar kartą atsikreipė į pabėgėlius ir davė jiems prielankų pasiūlymą. Savo atsikreipime Clay nurodo, kad pabėgėlių ateitis nėra labai graži, kad jie negali tikėtis ant visados pasilikti pas amerikiečius ant burdo. Jis ragina juos grįžti į savo gimtinius kraštus.

Iš savo pusės, kad palengvinti jiems sugrįžti, Amerikos okupacinė valdžia kiekvienam grįžtančiam suteiks 60 dienų maisto ir apmokės geležinkelio kelionės lėšas.

Netenka abejoti, kad šita sąlyga pasinaudos tūkstančiai pabėgėlių ir sugrįš į savo gimtines. Grįžimui griežtai ir toliau priešinsis, aišku, kriminalistinis elementas.

Chiang Kai-šekui Nesiseka

Prieš porą mėnesių laiko Chiang Kai-šekas paskelbė visuotiną militarinį ofensyvą prieš Chinijos komunistus. Jis svietui gyrėsi, kad jis su komunistais apsidirbsiąs į šešis mėnesius.

Bet dabar ateina žinių iš Chinijos, kad lygiai keliose vietose komunistai puola Chiang Kai-šeko pozicijas ir turi nemažai laimėjimų.

Baisioji Nelaimė

Dar nespėjo nudžiūti ašaros nuo keleto šimtų našlių ir našlaičių veidų dėl nelaimės Centralia kasykloje, o visą kraštą supurtė nauja, dar didesnė ir baisesnė nelaimė. O kas baisiausia, tai kad ir šios nelaimės, kaip atrodo, buvo galima išvengti, jeigu ne kriminališka kapitalistų pelnagrobystė ir žmonių gyvybės nepaisymas iš valdžios pusės.

Nelaimė įvyko mažam Texas valstijose uoste Texas City. Mažai kas belikę iš 15,000 gyventojų miestelio. Pasirodo, kad laivai buvo prikrauti sprogstančios medžiagos ir laikomi uoste. Vienam iš jų įvyko eksplozija ir visa apylinkė pavirto šiurpulingu pragaru.

Pasirodo, kad visas miestelis buvo pilnas amunicijos ar šiaip sprogstančiųjų medžiagų gaminimo fabrikų ir fabrikėlių. Kodėl buvo leidžiama miestelyje tuos fabrikus statyti?

Žmonės iš National Maritime Unijos kaltę verčia ant laivų savininkų. Jie užsispyrusiai laikėsi prieš bet kokį unijos reikalavimą pagerinti saugumą. Per daug, girdi, tas kaštuotų. Jie ir taip negalį atlaikyti konkurencijos prieš kitų šalių laivų savininkus.

Panašių miestų ir miestelių Amerikoje pilna. Miestų centruose fabrikai gamina sprogstančias ir greitai degančias medžiagas. Nieko nedaroma, kad juos iškraustyti. Uostuose guli laivai su amunicija ir gazolinu. Viena kibirkštis gali virsti didžiausia tragedija.

Texas City nelaimėje žuvę šimtai nekaltų vyrų, moterų ir vaikų bus palaidoti ir pamiršti. Keletas tūkstančių sužeistųjų kentės ir atmins iki gyvos galvos.

Bet pelnu paremta sistema eis savo keliu. Pirmoje vietoje stovi ne žmogaus gyvenimas ir gyvybė, bet namo, įmonės, geležinkelio arba mašinos savininko kišenius ir pelnas. Laivą, pilną sprogstančios medžiagos, pastatyti kur nors už keleto mylių nuo miesto ir ten jį išliuoduoti būtų galima, bet tą medžiagą į miestą atvežti savininkui sumažintų pelną. Tai kodėl jį neįplaukti tiesiai į miestą, ten pasistatyti, ir ten iškrauti? Viskas ant vietos!

Tai kas, kad jis gali eksploduoti ir nušluoti visą miestą? Svarbu, kad vargšas kapitalistas nebūtų priverstas sumažinti pelnus ir apsaugoti miestą. Jis tą laivą turi, jis tą medžiagą gabena ne tam, kad patarnauti visuomenei, kad žmonėms gero padaryti, bet tam, kad jis galėtų į kišenių milijonus žertis.

Štai, kur šaknys viso pikto. Štai, kur gimė Centralijos ir Texas City nelaimės.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

JAN OLEJNICZAK PRIEŠ O'KONSKĮ

Dienraštis Vilnis rašo:

"Kai Chicagoje vyko rinkimų kampanija, republikonai buvo importavę iš Wisconsino lenkų kilmės kongresmaną O'Konskį varyti lenkus į republikonų partijos bučių. Jo vardas kasdien mirguliavo "Tribune" skiltyse.

"O'Konskis, kaip žinoma, yra vienas iš reakcioniškiausių kongresmanų, zajadlas birbynė prieš "raudonuosius." Dėl to ir lietuviški reakcijos plačiaburniai nesigaili jam smilkalų. Jis jiems kaip koks orakulas.

"Čia mums smagu pažymėti, kad prieš O'Konskį griežtai išstojo vienas iš žymiausių lenkų katalikų vadų, buvęs pirmininkas Romos Katalikų Susivienijimo Jan Olejniczak. Kalbėdamas oro bangomis Olejniczak numaskavo O'Konskį, kaipo lenkų tautos priešą ir priminė jam jo kontaktą su nacių Bundu. Olejniczak sakė, kad O'Konskis "ne tik gyrė Hitlerį, bet ir save lygino prie Hitlerio." O'Konskio propagandą Olejniczak vadina akių muilinimu. Ne gerą, bet blogą jisai daro Amerikos Polonijai (lenkams).

"Olejniczak tikrai reikia pasveikinti už pilietinę drąsą.

"Lietuvių klerikalų pravadyriams labai ir labai nejauku, kad lenkų katalikų vadas pasmerkė O'Konskį. "Draugas" jaučiasi kaip tarakoną prarijęs. Dėl to "Draugas" ir tyli, kietai suspaudęs savo šventablyvas lūpas."

SAKO, ATVYKSTĄS KRĖVĖ-MICKEVIČIUS

Klerikalų Amerika pranešа, kad Vincas Krėvė-Mickevičius "šiomis dienomis atvyksta į Ameriką. Apsigyvens Philadelphijoj."

Krėvė - Mickevičius, be abejo, yra žymus rašytojas. Kadaise jis buvo anti-fašistas. 1940 m. Krėvė buvo liaudies vyriausybėje ir ėjo užsienio reikalų ministro pareigas.

Kai Lietuva pasiskelbė tarybine respublika, Krėvė dirbo išvien su tarybine vyriausybe. Bet, karo metu, vokiečiams okupavus Lietuvą, Krėvė, kaip ir kiti kinkadrebiai, perėjo nacių pusėn. Jis, mat, nepasitikėjo Tarybų Sąjungos galybe; 1942 m. jis, kaip ir daugelis kitų tos rūšies žmonių, manė, kad Tarybų Sąjunga neatsilaikys, todėl geriau anksčiau prisitaikyti prie nacių ir būti jiems ištikimam! Tuomet Krėvė pradėjo pulti Tarybų Sąjungą — pulti bolševikus, kad įtikti naciams!

Na, o kai Raudonoji Armija pradėjo pliekti vokiečius, guidama juos iš Tarybų Sąjungos, Krėvė neturėjo pilietinės drąsos pasilikti savo gimtinėje ir prisipažinti, kad jis klydo. Tuomet jis pasileido bėgti ir nubėgo net į Austriją.

Iš ten dabar jis atvyksta Amerikon. Sakoma, Krėvė profesoriausiąs Pennsylvanijos Universitete, — dėstysiąs slavų kalbas. Nepavydime mes jam tos vietos.

Prieš arti porą metų Vienybėje tilpo ilgas Broniaus Railos (buvusio smetoninio žvalgybininko) raštas, visaip puoląs Krėvę "už senuosius griekus". Žiūrėsime, ką dabar šis pasakys anam.

Hollywood ir Politika

Bilijoninė krutamųjų paveikslų pramonė, kaipo milžiniškas propagandos aparatas, negali stovėti nuošaliai, kai dabar taip madoje gąsdinti amerikiečius raudonbaubizmu ir komunizmu. Didžiosios filmų firmos tuojau pradės šokti pagal reakcijonierių muziką. "Daily Worker" kolumnistas Samuel Sillen sako patyręs, kad neužilgo busią padarytos filmos "The Red Danube" ir "The Iron Curtain". Pirmoji filma bus prieš naująsias demokratijas Balkanuose, o antroji, aišku, prieš Sovietų Sąjungą. Taipgi esą kalbama, kad jau baigiami planai padarymui filmų iš Victor Kravchenko knygos "I Choose Freedom" ir Louis Budenz knygos "This Is My Story."

Kravchenko, kaip žinoma, atsižadėjo tarybinės pilietybės, tapo savo gimtinės šalies išdaviku ir parašė knygą prieš Tarybų Sąjungą ir komunistus. O Budenz, išbuvęs keletą metų veikliu Amerikos Komunistų Partijos nariu, atsivertė prie katalikizmo, gavo katalikų kolegijoj profesoriaus darbą ir dabar sušilęs niekina komunistus. Toje savo knygoje jis atlieka visuotiną išpažintį, išdėstydamas, kodėl jis iš didelio komunistinio griešninko patapo pusiau šventu kataliku!

Vadinasi, greitoje ateityje susilauksime tikro panašių filmų potvynio. Milijonai žmonių bus gąsdinami ir grumojami komunizmu. Išdavikai ir renegatai bus vaizduojami dideliais patriotais, pavyzdingais piliečiais, garbingais vyrais ir didvyriais.

Tai jau nebe pirmą sykį Hollywoodas šitoje rolėje atsiduria. Atsimename dar ne per senus prieškarinius laikus. Tai buvo 1940 metais. Hitleris buvo pasaulį išgąsdinęs raudonuoju baubu. Visur ponai ir ponios drebėjo iš baimės. Amerikos fašistai ir hitlerininkai sušilę darbavosi, kad Amerikos visuomenę sukelti prieš komunizmą ir nustatyti prieš tą šalį. Atsimename, kaip Hollywoodas neatsiliko. Tuojau pasirodė filmos "Ninotchka" ir "Comrade X." Milijonai žmonių tas filmas matė ir užnuodijo savo protą. Hitlerininkams ir fašistams buvo didelio džiaugsmo. O Hollywoodo cinemos karaliams milijonai dolerių plaukė į kišenius.

Bet prasidėjo karas prieš hitlerinę Vokietiją. Paskui Pearl Harbor incidentas. Viskas pasikeitė. Tie, kuriais vakar bauginome amerikiečius, šiandien pasirodė mūsų talkininkais. Tuojau "Ninotchka" tapo paversta hitlerininke, o "Comrade X" japonišku šnipu.

Šitaip Hollywood orientuojasi politikoje.

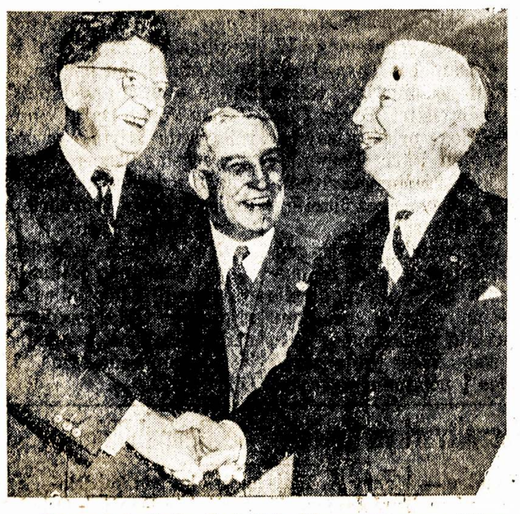

Edward J. Kelly (kairėje), išbuvęs 14 metų Chicagos majoru, sveikina naują majorą, demokratą Martin H. Kennelly, laimėjusį su darbininkų parama. Virš 150 vadovaujančių ir daug tūkstančių eilinių to miesto CIO ir AFL unijistų jį rėmė. Valstijos prokuroras William Touhy irgi atrodo pasitenkinęs.

Graikų Monarchistai Giriasi Žygiais prieš Partizanus

Athenai, Graikija. — Monarchistų generolas St. Manidakos skelbė, kad jie, girdi, tik "vaikosi" 2,500 apsuptų respublikiečių partizanų Pindus kalnuose; partizanai, pasak jo, mažai tegalį pasipriešinti. Monarchistai pasakoja, kad jie nukovę 160 partizanų ir suėmę 98, o partizanai nušovę būk tiktai septynis monarchistus...

Amerikos Kongresmanai ir Senatoriai pas Popiežių

Roma. — 11 Amerikos kongresmanų ir senatorių, republikonų ir demokratų, aplankė popiežių. Nepranešama, apie ką jie su popiežium kalbėjosi. Vatikane jie staptelėjo, grįždami iš tarparlamentinės konferencijos, įvykusios Kaire, Egipte.

(Nukeliavę Paryžiun, jie užgyrė Trumano paramą Graikijai ir Turkijai.)

Athenai. — Per žemės drebėjimą Patrai, Graikijoj, žuvo 3 žmonės.

Nacionalis LDS Bowling Tournamentas ir Sportas Lietuvių Darbininkų Susivienijime

Kai kurie mūsų draugai labai susirūpinę čia gimusiais lietuviais ir jų neveiklumu. Bet štai ateina antrasis nacionalis LDS Bowling Turnamentas, kuris įvyks Detroite, ir tik-tik nepraėjo beveik visai nepastebėtas mūsų lietuviškos spaudos. Turnamentas įvyks Detroit, Mich., gegužės 2, 3 ir 4 dienomis. Užbaigtuvių bankietas įvyks Hotel Fort Shelby 3:30 valandą po piet ir ten laimėtojai jau bus žinomi ir trofėjos bus išdalinamos tiems, kurie geriausiai pasirodys. Numatoma, kad turnamente dalyvaus arti 200 bowling sporto mylėtojų, visi čia gimusieji, visi veikianti Lietuvių Darbininkų Susivienijime.

Gaila, kad anksčiau šis dalykas nebuvo perstatytas tinkamai mūsų lietuviškoje spaudoje. Aš esu įsitikinęs, kad su labai mažai daugiau pastangų, būtų buvę galima turėti turnamentą du syk didesnį.

Čia verta pažymėti, kaip mūsų jaunesni veikėjai darbuojasi turnamentą suorganizuoti. Pirmiausiai, buvo Nacionalio LDS Veikimo ir Jaunimo Komiteto nutarta suruošti turnamentą. Vieta buvo numatyta Clevelande, bet Detroitiečiai jaunuoliai užsispyrė, kad jiems šiemet priklauso turnamentas, nes pirmasis (laikytas prieš karą) buvo Clevelande. Taip ir buvo nutarta. Tada prasidėjo prisirengimas.

Detroitiečiai sudarė gerą komitetą, padengiant viską, turnamento eigai prižiūrėti, turnamento statistiką vesti, svečius priimti, nakvynėms vietas surasti, suruošti bankietą svečiams, ir t.t. Komitetas geras, gerai kooperuoja su nacionaliu LDS Veikimo ir Jaunimo Komitetu.

Ruošiantis prie turnamento, buvo atsikreipta į visas LDS kuopas, kad jos rengtųsi pasiųsti bent po tymą dalyvauti turnamente. Bet atsiliepimo rasta tiktai pas jaunimo kuopas bei kliubus. Tas nelabai geras dalykas. Yra žinoma, kad nemažai jaunų narių dalyvauja ir bendrose kuopose, taip vadinamų "suaugusių" kuopose. Bet, kaip matyt, perdaug yra suaugusių, kurie "kreivai žiūri" į bile sportą, ir visai domės į tai nekreipia. Vien tiktai taip vadinamos jaunimo kuopos atsiliepė, ir rezultatai yra gana geri.

Vien tiktai Brooklyne susitvėrė Bowling Lyga, kuri kas ketvirtadienio vakarą eina **bowlyti.** Jie sudarė tymą, sukėlė $300 pasiuntimui jo Detroitan. Čikagoje jaunimas ruošiasi turėti specialį vagoną traukinyje visiem, kurie nori kartu su bowlininkais važiuoti turnamentan. Clevelande taip pat gera grupė susidarius. Patys jaunuoliai veik visur sukelia reikalingus finansus ir rengiasi važiuoti.

Klausimas kyla, kodėl "kreivai žiūrima" į sportą, kaipo dalį mūsų veikimo? Kodėl neimtasi daugiau veiklos, nors paraginti vietos jaunimą, kur nėra LDS jaunimo kuopos bei kliubo, kad šį tą padarytų — gal net ir pradėtų tverti kliubą bei jaunimo kuopą ir dalyvautų turnamente, jei ne šitame, tai ateityje? Ar sportas mums reikalingas?

Pas mus yra nuo senai įsigyvenusi nuomonė, kad sportas tai buržuazinė zobova ir juo mažiau jo yra mūsų judėjime, juo geriau. Kai kurie sako, kad mes per daug pinigų išleidžiame ant tų zobovų visai bereikalingai.

Dažnai kai mūsų draugų paklausi, kur jų jaunimas, tai atsakymas būna: "Eh, jo galva bole pramušta. Jis organizacijų nepaiso." O kiek daug turi "bole pramuštas galvas"?

Nuo pat mažens vaikas jau turi pasirinkęs savo "didvyrius" — dar apie George Washingtoną arba Abraham Licolną nėra visai girdėjęs, o Babe Ruth, Joe Louis, Jack Dempsey ir kiti sportininkai jam jau žinomi. Čia sportas taip svarbus, jog suaugęs amerikietis paėmęs laikraštį pirmiausiai atsivers sporto puslapį pasiskaityti, o kas yra ant pirmo puslapio, tai jau antraeilis ar trečiaeilis dalykas. Kai kurie laikraščiai išleidžią specialę vakarinę laidą "Sports Extra", kur tos dienos vėliausios sporto žinios yra dedamos svarbesnėj vietoj, negu net karo žinios, visuomenę bei šalį liečiančios žinios.

Tai taip toji sporto psichologija išsivyruoja. Dabar, kadangi toks didelis susidomėjimas sportu, tai kodėl jį nepanaudoti ir jo pagalba netraukti jaunimo, kuris myli sportą, prie mūsų lietuviškų organizacijų? Ypatingai, kada mūsų organizacijos ruošia turnamentus, tai, man atrodo, yra labai svarbu mobilizuoti kiek tiktai galima jaunimo juose dalyvauti. Jaunimas skaitys tai kaipo privilegiją, įtrauks savo draugus, bus iš to galima pradėti veikimą kolonijoj.

Kitas svarbus dalykas, tai turnamentuose, kaip ir kitokiuose suvažiavimuose, dalyviai susieina su kitais veikėjais, pasidalina savo mintimis, gauna daugiau inspiracijos daugiau veikti. Sugrįžę namo, jie bent dalį savo naujai gauto ūpo, perduoda kitiems ir taip pradeda organizacijos prestyžas augti čiagimių sportininkų tarpe, ir jie įsitraukia į organizacijos veikimą.

Dabar, kai eina LDS vajus, kuriame specialis dėmesis kreipiamas į čia gimusius, tai svarbu visus mūsų būdus ir jėgas naudoti, kad užinteresuoti čia gimusius mūsų organizacija ir jos veikimu.

J. Ormanas.

Mainierių unijos prezidentas John L. Lewis sakė, kad vidaus sekretoriaus Julius A. Krug įsakymas uždaryti 518 kasyklų kaipo nesaugias yra lygus "mirštančio prisipažinimui prie kaltės." Lewis pavadino jį "skymuojančiu, planingu politikieriu" ir reikalavo prašalinti iš užimamos vietos.

LITERATŪRA IR MENAS

Poetas Teofilis Tilvytis

Teofilis Tilvytis, vienas iš talentingiausių šio meto lietuvių tautos poetų, visai Lietuvos visuomenei savo literatūros kūriniais pažįstamas jau keliolika metų.

Gimęs 1904 metais Tauragnuose, Utenos apskrityje, vidutinio valstiečio šeimoje, Tilvytis iki 13 savo amžiaus metų gano gyvulius ir tik svajoti tegali apie mokslą. Iš kelių, į rankas atsitiktinai patekusių, knygučių jis išmoksta skaityti ir mokslo troškimo "kirminas" jį griaužia tol, kol pagaliau jam pavyksta jį numaldyti.

Baigiantis 1915—1919 metų vokiškajai okupacijai Lietuvoje, vokiškiems okupantams įsiveisus Tilvyčių ūkyje ir ėmus versti Teofilį dirbti okupantams, šis, vos 14 metų berniukas, pabėga ir atsiduria Panevėžyje.

Čia susikuria gimnazija ir Tilvytis, visai nelankęs jokios pradžios mokyklos, įstoja į gimnaziją. Jis ne tik gerai mokosi, bet ir daug skaito.

Išvijus vokiečius iš Lietuvos ir netol gimtųjų Tauragnų, Utenoje, susikūrus "Saulės" gimnazijai, Tilvytis iš Panevėžio gimnazijos persikelia į Utenos "Saulę."

Bet čia gana greit jo pažangus protavimas susiduria su gimnazijoje viešpatavusia klerikaline reakcija. Jis paleidžia mokinių tarpe savo poezijos pluoštus, kuriuos klerikalai ima vadinti komunistiniais ir stengiasi nusikratyti "maištininku." Vos pasiekęs šeštą klasę, Tilvytis gimnazijos direktoriaus — kapeliono iš gimnazijos pašalinamas su "vilko bilietu," o kapeliono priprašytas Utenos policijos vadas jauną poetą ištremia ir iš Utenos miesto. Tos reakcininkų priemonės poeto neįbaugina. Jis mokosi be mokyklos, kuria toliau eilėraščius, ir 1923 m. poeto eilėraščiui pirmą kartą pasirodžius Kauno spaudoje, jis atvažiuoja į Kauną ieškoti mokslo ir darbo. Bet juos surasti buvo nelengva. Pagaliau Tilvyčiui "nusišypso laimė" — jis priimamas į Mokesčių Inspekciją paprastu raštininku, toje vietoje išbūdamas ištisus 7 metus.

Kaune Tilvytis susipažįsta su poetu Kaziu Binkiu ir kitais rašytojais, giliai susižavi revoliucinio poeto Majakovskio kūryba, įsitraukia į taip vadinamą rašytojų "keturvėjininkų" grupę.

Auga jo talentas, gausėja kūryba, bet ji labai nepatinka Mokesčių Inspekcijos biurokratams ir miesčionims.

Poetas iš visai arti pažįsta augančią lietuvišką buržuaziją ir visa širdimi pradeda jos neapkęsti. Matydamas kaip Lietuvos kūną ima griaužti miesčioniškumo grybas, karjerizmas, moralinis susmukimas, pastebėjęs, kaip Lietuva nėra koks nors vienlytis kūnas, o dvi — išnaudotojų ir išnaudojamųjų — viena prieš kitą stojančios Lietuvos, ryžtasi tai ir literatūroje pavaizduoti. Tokiu būdu atsiranda išgarsėjusių "Antojėlių" poemos I-ji dalis, vaizduojanti istorinį mūsų krašto perijodą: kaip lietuviškoji buržuazija, vokiečių padedama, pasmaugia susikūrusią darbo žmonių tarybinę Lietuvą.

Raštininkaudamas poetas taip pat parašo satyrinę apysaką iš biurokratų gyvenimo "Kelionė aplink stalą" ir mažo žmogaus — mašininkės tuščio, miesčioniško ir morališkai krintančio gyvenimo romaną "Ministerijos Rožė."

Inspekcijos biurokratai, Tilvyčio kūriniuose dažnai rasdami savo portretus, pasiryžta jį išstumti iš tarnybos. Tokiu būdu poetas "jam pačiam prašant" išvejamas iš raštininko pareigų.

Tilvytis bando verstis iš savo kūrybos, rašo eilėraščius, spausdina žurnaluose ir laikraščiuose. Sukuria smetonišką miesčioniją demaskuojančią poemą "Dičius." Jo kūriniai susilaukia visuotinio pažangiųjų skaitytojų pripažinimo. Literatūros vakaruose skaitomi poeto kūriniai tampa savotiška demonstracija prieš lietuviškąjį fašizmą, prieš smetoniškąją diktatūrą.

Tautos mėgiamas ir skaitomas, talentingu pripažintas, spaudoje bendradarbiaująs ir knygas spausdinąs rašytojas neįstengia gyventi iš savo plunksnos.

Poetui pavyksta gauti iš nesuniekšėjusio miesčionies nedidelę paskolą satyros savaitraščiui "Kuntapliui" išleisti. Poetas įgyja aštrų kovos ginklą prieš visokį fašizmą, miesčioniškumą ir kitokias negeroves.

Nors cenzūros persekiojamas, bet laikraštis eina, susilaukia pasisekimo. Užtat fašistiniai studentai sumuša patį poetą, vėliau išdaužo redakcijos langus, aplaisto redakciją smala, o Klaipėdoje buvę vokiški fašistai nuteisia poetą "už akių." Bandomas spausdinti tolimesnes "Artojėlių" poemos dainas smetoniška cenzūra sulikviduoja.

Pagaliau 1940 m. griūva lietuviškasis fašizmas. Tilvyčio plunksna laisvą tarybinį gyvenimą pasitinka dižaugsmingais žodžiais ir skaudžia satyra palydi smetonų ir vailokaičių epochą. Gimsta antra "Artojėlių" poemos dalis. Tilvytis paskiriamas literatūros žurnalo "Raštai" redaktoriumi. Bet 1941 m. vokiškųjų fašistų pradėtas karas nutraukė poeto kūrybinį darbą. Jis bando trauktis į Tarybų šalies gilumą, bet jį pralenkia vokiškųjų grobikų gaujos ir jis ima slapstytis nuo vokiškų okupantų ir lietuvių tautos išgamų kaime.

Kartą bandantį vykti į Kauną pažįsta kažkoks išgama, gestapo suima ir įgrūda į savo rūsius Kaune, o paskui pasiunčia į konclagerį Praveniškiuose, o šeima ištremiama iš Kauno į provinciją.

Tik laimingo atsitikimo proga poetui pavyksta gyvam išsprūsti iš fašistų nagų. Jis grįžta į Tauragnus, dirba žemę ir laiks nuo laiko kuria "Artojėlių" trečią dalį, bei kitus okupacijos vaizdus, visą tą kūrybą slėpdamas ateities dienai, kurios atėjimu poetas tvirtai tikėjo.

Pagaliau 1944 m. vasarą lauktoji diena atėjo. Tarybinė Armija išvadavo Tauragnus ir poetas atskubėjo į Vilnių, kad savo talentu prisidėtų prie Tarybų Lietuvos atkūrimo.

Tilvytis išrenkamas Lietuvos Tarybinių Rašytojų Sąjungos Valdybos atsakingu sekretoriumi, dirba organizacinį darbą. Jo naujas tarybinės poezijos žodis vėl suskamba literatūros vakaruose, per radiją, spaudos skiltyse.

Tilvytis su didžiausiu atidumu seka mylimos Lietuvos atsikūrimo, pažangos raidą ir pats visaip prisideda prie savo Tėvynės greitesnio kultūrinio ir materialinio suklestėjimo. Už nuopelnus dirbant atkuriamąjį darbą dar Tėvynės karo metu, poetas Tilvytis tarybų valdžios apdovanojamas medaliu "Už šaunų darbą Didžiajam Tėvynės kare."

Kupiškio apskr., Subačiaus rinkiminės apygardos Nr. 76 darbo žmonės išrinko Teofilį Tilvytį į Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatus.

J. Šimkus.

Pavasaris

Sutirpo sniegas ir ledai ant kelio,
Tarp krūmų vėjai Baltijos nurimo.
Jauti pavasarį plikoj ievos šakelėje
Ir kvepiantį drėgme arimą.

Garuoja kruvina tėvų molynė,
Prieš saulę blykčioja noragas.
Ant nugaros įmirkę rūbai pakuliniai,
Aplietos prakaitu siaurutės vagos.

Pro kryžių raitosi gilus ir siauras kelias,
Aplink rugiai, kaip šaltas šiekas, plaukia,
Ir už kalvos melsvi langai pirkelės
Šviežios baltos duonuotės laukia.

Praslenka dangumi pūkelis debesėlio,
Tarpukalnėm atklysta šilto oro srovės.
Jos ryt atneš lietaus ant apverstо pasėlio,
Po to eis dienos džiaugsmo ir gerovės.

Velėna verčiasi, subyra, žemėn pasitiesia,
Suprunkščia gyvulys, nubraukia prakaitą artojas.
Pavasario laukų vaizde matau tėvynę šviesią,
Nes dega derliaus viltimi rytojus.

Teofilis Tilvytis.

JOHANES VARES--ESTŲ TAUTOS DAINIUS

Tarybinę estų literatūrą ištiko didelis smūgis — staiga mirė vienas žymiausių dabarties estų poetų Johanes Vares, literatūroj žinomas Barbaruso slapyvardžiu. Estų tauta neteko vieno žymiausių savo visuomenininkų, ryžtingo kovotojo dėl darbo žmonių išvadavimo iš fašizmo priespaudos ir kapitalistinės eksploatacijos, vieno iš Estijos Tarybų Socialistinės Respublikos kūrėjų. Johanes Vares-Barbarus buvo Estijos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas, estų tautos valia ėjęs tas pareigas ligi šiol nuo 1940 metų — nuo tarybinės santvarkos įgyvendinimo Estijoje pradžios.

J. Vares - Barbarus gimė 1890 m. sausio mėn. 12 d. estų valstiečio šeimoje. Jau gimnazijos lankymo metais Pernu mieste pasireiškė jo revoliucingumas. Gavęs iš vieno mokytojo už tai "barbaro" pavadinimą, jis šią pravardę vėliau pasirinko savo pseudonimu. Aukštuosius mokslus eiti jis pasirinko Kijevo, o ne artimąjį Tartu (Dorpato) universitetą, nes jį traukė noras pagyventi už Estijos ribų, "peržengti slenkstį," kaip jis vėliau pats sakė. Toks "mažos tautos poetas," tačiau su "internacionaline širdimi," J. Vares-Barbarus liko visą savo gyvenimą.

Baigęs medicinos mokslus, J. Vares-Barbarus pirmojo pasaulinio karo metus praleido rusų armijoje. Po karo jis 20 metų gyveno mažame pajūrio mieste Pernu, versdamasis gydytojo praktika ir įsigydamas vieno geriausiųjų Estijos gydytojų vardą. Tačiau jis drauge nemaža kūrė, keliavo ir drauge kovojo revoliucinę kovą.

To meto J. Vares-Barbaruso poeziją pilna urbanizmo motyvų, tačiau jo "urbanizmas" savotiškas. Didmiesčio gyvenime jį — mažos valstybės mažo provincijos miestelio pilietį—žavėjo judėjimas, kova, realus, konkretus viso žemės rutulio žmonių vienokis pajutimas. 1927 m. išleistame eilėraščių rinkinyje "Multiplikuotas žmogus" poetas šaukė: "Allo, Europa, allo! Čia aš—mažos tautos poetas: mano širdis—radijo stotis." Šaukdamas Paryžių, Londoną, Maskvą, Berlyną, Madridą, Sofiją ir kitas Europos sostines poetas toliau sakė: "Nieko nereiškia, kad tarp mūsų kalnai: žemė išskiria, eteras sujungia. Tautos, ištieskite viena kitai elektronines rankas, — nuo širdies ligi širdies — tik centimetras!"

Suprantama, kad J. Vares - Barbarui, naujos epochos žmogui, subrendusiam pirmojo imperialistinio karo audroje, pažinusiam didžiąją rusų kultūrą, peraugusiam valstybių sienas ir ribas, buvo tvanku buržuazinėje Estijoje, jos siaurame miesčioniškame pasaulyje.

Daugelyje savo eilėraščių su karčiu sarkazmu J. Vares - Barbarus atsiliepė apie buržuazinės Estijos buitį. "Kareivinės ir tvartai — tai tu, Estija!" — sakė tada viename savo eilėraščių ("Pilkas laiškas iš kelionės") poetas. Eilėraštyje "Paršeliai," kurio motto paimta iš laikraščių žinia: "Estijoje 1928 m. buvo 233,1 tūstančio kiaulių," J. Vares - Barbarus karčiai pajuokė estų buržuazijos ideologiją:

Ružavas paršelis — ružava ir mūsų ateitis!
Tai — Estijos šviesiausias pražydimas.
Kiaulė —, štai poezija, o visa kita — proza.
Skelbiu: tik iš kiaulidės mums ateis šviesa!

Dirbdamas ilgus metus kaip ligonių kasų gydytojas, J. Vares - Barbarus turėjo daug progų susidurti su buržuazinės Estijos gyvenimo išvirkščiąja puse — su varguomenės, darbo žmonių skurdu, su ištisų šeimų žuvimu dėl ligų, alkio, nedarbo. Visa tai rado ryškų atgarsį jo poezijoje, ypač eilėraščių rinkinyje "Ligonių knyga," kur poetas ne tik demaskuoja socialines negeroves, bet ir pareiškia gilų susimąstymą dėl pačios mirties, dėl neišgydomų ligų, pareiškia meilę kenčiančiam žmogui. Tai suteikia jo eilėraščiam gilios filosofinės prasmės ir meninio žavėsio.

Pradėjus rašyti 1910 metais, J. Vares-Barbarus nuėjo ilgą ir sudėtingą literatūrinį kelią. Jis išleido per 15 eilėraščių rinkinių. Pirmieji jo eilėraščių rinkiniai: "Katastrofa," "Fatamorgana," "Žmogus ir sfinksas," "Geometrinis žmogus" dar yra paveikti įvairių modernininių europinės poezijos srovių. Vėlesniuose rinkiniuose: "Multiplikuotas žmogus," "Pasaulis atviras," "Ugnies taškas," "Žuvys sausumoje" ir "Per slenkstį" jis suranda savo tikrąjį veidą, pasiekia aukšto meninio tobulumo.

Kaip teisingai nurodo kritika, yra daug bendra tarp J. Vares - Barbaruso ir V. Majakovskio poezijos. Su didžiuoju rusų poetu J. Vares - Barbarusą jungia ne sekimas ar pamėgdžiojimas, o jo kosmopolitizmas, gyvas žmonių gyvenimo vienokis žemės rutulyje pajautimas, karštas revoliucinis protestas prieš miesčioniškumą.

Naujas tarpas J. Vares - Barbaruso kūryboje prasidėjo su tarybinės santvarkos įvedimu Estijoje, su fašistinio režimo nuvertimu, kurio atkakliu priešu visą laiką buvo poetas.

Tėvynės karo metu J. Vares - Barbaruso poezijos balsas skambėjo su ypatinga jėga. Jau pirmąją hitlerinio užpuolimo dieną poetas kreipėsi eilėraščiu į savo tautą, šaukdamas ją ryžtingon kovon:

Į kovą! Tenebus abejonių!
Būk savo pergalės kūrėja!

Nuo tos dienos J. Vares - Barbaruso poezija tetarnauja vienam tikslui — ji pasidaro kovos ginklas, pergalės ginklas. Poeto balsą girdi ne tik jo tauta, bet ir kitos tarybinės tautos. Jis parašo eilėraščius: "Herojiškasis Leningradas," "Nenugalimoji Maskva," su meile apdainuodamas savo didžiąją Tėvynę — Tarybų Sąjungą, kurios likimas yra drauge ir Estijos likimas. Poemoje "Raitelis be galvos" J. Vares - Barbarusas sukuria simbolišką plėšikiškojo fašizmo vaizdą. Poemoje "Jurginių naktis" jis apdainuoja estų tautos didvyrišką sukilimą prieš vokiškuosius pavergėjus 1343 metais.

Karo metu J. Vares - Barbaruso poezija įgyja klasinio paprastumo, aiškumo ir drauge liaudiškumo. Eilė jo eilėraščių tampa dainomis, dainuojamomis estų karių ir partizanų. Jo eilėraščiai išverčiami į rusų ir kitas tarybinių tautų kalbas. Tėvynės karo metu J. Vares - Barbaruso eilėraščiai surinkti paskutinėje poeto knygoje "Žingsnis po žingsnio į pergalę," išleistoje 1946 m. Taline. Poetas mirė pačiame savo talento pajėgume — ir juo didesnis nuostolis estų literatūrai.

Būdamas plataus intelekto, gilios kultūros ir tarybinio demokratizmo žmogus, J. Vares - Barbarus žavėjo savo patrauklia asmenybe, gyvu sąmojum, draugišku palankumu. Tėvynės karo dienomis nekartą teko susitikti su J. Vares - Barbarusu Maskvoje, ir jis visada švietė optimizmu, artima pergalės viltimi, tikėjimu į laimingą estų ir kitų Pabaltijo tautų gyvenimą didžiojoje tarybinių tautų šeimoje. Tam naujam, tarybiniam gyvenimui sukurti J. Vares - Barbarus ir atidavė geriausius savo per anksti nutrūkusio gyvenimo metus ir savo stiprų poetinį talentą.

Kostas Korsakas.

Vilnius

Suaižėjus čerpė, sausia samanėlė
Tai tu, man brangiausia, amžių sostinėlė.

Byra gipso klodas nuo baroko kūno—
Gipso gabalėly penki amžiai tūno.

Šimtmečiai įspaudė pėdsakus ant tako—
Akmens gabalėlis pasakas man sako.

Daug pro jį praėjo, daug ką jis girdėjo —
Viskas į didingus amžius nuriedėjo.

Išplėšė ją priešas, karas ją sugriovė—
Prieš didelius darbus tie griuvėsiai stovi.

Išdegintos gatvės, vieniši kalneliai
Veidrodžiu atspindi krištolo Vilnelėj.

Kelsis naujos sienos, vietoje degėsių—
Tu naujuose rėmuos dar ryškiau mirgėsi.

T. Tilvytis.

Dainelė Gražiausia

Dainelę gražiausią nupinsiu aš tau,
Kad plauktų jos aidas toli.
Kad tu tesuprastai, žinotai tikrai,
Jog meilė tėvynei gili
Negęsta niekuomet širdyje
Tikrojo tavo sūnaus.
Nors metų metus išgyvenęs svetur,
Ilgėsi krūtinėj vis jaus.
Klaidą klajūno supratęs,
Vis jaus ir ilgėsis tavo laukų,
Kai niekur gražiausių pasaulyj vaizdų,
Jis sielai ramybės neradęs.
Apviltas jaunystės sielos pažadais,
Tikėjausi laimę išvysti,
Dabar vėl ištroškęs ilgėsio jausmais,
Palaiminton tėviškėn gryžti.

P. B. Pilėnas.

Ar Kenčiate NUO

- Galvos Skaudėjimo,
- Vidurių Suirimo,
- Nervų,
- Nemigio,
- Gazų ir Išputimo— iš priežasties
- Veiksminio Užkietėjimo?

Ne laukite! Bukite sumanūs! Imkite laikų — išbandyta Dr. Peter's Gomozo. Daugiau negu liuosuotojas — skilvio toniko vaistai — sudėta iš 18 vaistinių šaknų, žolių ir augmenų. Pradeda nerangias žarnas veikti. Pagelbsti joms prašalinti užkietėjusias išmatas — išvaro užkietėjimo gazus ir išputimą — suteikia skilviui ta malonų jausma ramumo ir šilumos. Persergėjimas: vartok taip kaip nurodyta.

Isigykite Gomozo jūsų apielinkėje arba pasiųskite del mūsų specialaus "susipažinimui" pasiūlimo—ir gausite—

PRIEDO 60c vertės Bandymui Bonkutes

DR. PETER'S OLEJO LINIMENT — antiseptikas — kuris suteikia greitą palengvinimą nuo reumatiškų ir neuralgiškų skausmų, muskulinio nugarskausmo, sustingusių ir skaudžių muskulų, patempimų ir nykstelėjimų.

DR. PETER'S MAGOLO — alkalinas — palengvina laikinai nekuriuos skausmingus skilvio sutrikimus kaip pavyzdžiui rūkštiės nevirškinimas ir rėmuo.

Siųskit jį "Special Pasiūlymo" Kuponą — Dabar

☐ Idėtas $1.00. Atsiųskit man apmo. kėtą reguleri 1 l uncijų $1.00 vertės bonku Gomozo ir ekstra —60¢ vertės — bandymui bonkutes Olejo ir Magolo.
☐ C. O. D. (Išlaidos pridėtos).

Vardas.....
Adresas.....
Pašto Ofisas.....

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.
Dept. 674-32A
2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.
256 Stanley St., Winnipeg, Man., Can.

Kaip Nevienodas "Geraširdiškumas"

Missouri valstijoje vienos kolegijos 800 mokinių buvo sukilę pabaigoje kovo mėnesio. Jie streikavo ir demonstravo prieš kolegijos profesorių, kuris darė bandymus kolegijos laboratorijoje su naujais vaistais ant šuniuko. Pastarasis pastipo. Išrodo, kad amerikoniškas didelis žmoniškumas ir geraširdingumas!

Bet veik tuo pačiu laiku kitam krašte žemės kamuolio, kada Lenkijos ir Francijos valdžios susitarė, kad leisti sugrįžti lenkams į tėvynę Lenkiją, kurie karo laiku atsidūrė Francijoje skaičiuje 50,000, tai kada pirmutiniai du traukiniai įvažiavo į Amerikos zoną Vokietijoje, tai Amerikos militarinė vyriausybė sulaikė, reikalaudama atlyginimo $405,000 už pervažiavimą. Išlaikius tris dienas sumažino kainą iki $208,000, ir tai buvo dar kelius sykius daugiau už kiekvieną žmogaus pervažiavimą, kaipo geležinkelio tikieto kaina. Todėl Lenkijos vyriausybė siuntė protestą į Washingtoną, o keleiviai traukiniuose pusbadžiai laukė. Tai irgi amerikoniškas žmoniškumas ir geraširdingumas.

D. J.

Tel. TRObridge 6330
DR. JOHN REPSHIS
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.
278 Harvard Street
kamp. Inman St., arti Central Sky.
CAMBRIDGE, MASS.

1-8-47 —70—

FRANK KRUK

arba Graborius Pranas Krukelis

★ ★ ★ (APYSAKA) ★ ★ ★

Parašė **Petras Cvirka**

(Tąsa)

Miestas turėjo savo kapryzus: jis nenorėjo būti paskutiniuoju, ir vadovybė pilkam apylinkės, apskrities skruzdėlynui laiks nuo laiko suruošė dideles šventes, ar tai jau kokio paminklo pašventinimą, ar tai jau jubiliejų metus, plikų šventųjų — Zidorių, Kazimierų, Antanų ir kitų globėjų apvaikščiojimą. Tokios dienos buvo pelningos kunigams, miesto krautuvėms, verslininkams ir visiems kitiems, kurie nei sėdami nei pjaudami sau pjūtis pasidarydavo. Tada dviejų bažnyčių bokštuose linksmai mušdavo varpai, šokdavo susikibę glėbiu girtų akyse šventieji. Iš ryto, po tokių dienų, žalias policininkas ranka pamojęs iškviesdavo visas miesto šluotas, ir popiergaliai, papirosų nuorūkos, bonkų kamščiai buvo sustumiami į nešvarios upės dugną, kuri šituos linksmybių ir puotų likučius nuskalaudavo į dar didesnę upę. Taip miestas gyveno nuo šventės iki šventės, nuo Zidoriaus iki Petro. Jis matė, girdėjo didelius kalbėtojus seimų laikais, vyskupus, o kartais susilaukdavo ir kokio nors ministerio arba komedijanto. Dar ir iki šios dienos rasi tebekabo ant pieninės durų, netoli bažnyčios, vėjo ir lietaus nuplauti skelbimai, kuriuose galima išskaityt: balsuokite už septintą numerį, susilauksite šviesaus, smagaus rytojaus! Arba: penktadienį Liaudies Namų salėje įvyks nepaprastų burtų ir stebuklų vakaras. Garsus Amerikoje ir visame pasaulyje jogas, burtininkas Ali Bei rodys nepaprastus dalykus: prileis salę paukščių, iš lazdos išspirs trijų metrų ilgio gyvatę, prarys degantį pagalį...

Ak, jūs pradingusios linksmybių gadynės ir jūs nauji pakeleiviai, komedijantai, burtininkai, kalbėtojai, partijų veikėjai, kurie linksminot ir linksminsit Lietuvą!

Vieniems šitas sutelktų namų ir žmonių šipšynas įvarydavo baimę, antriems džiaugsmą, tretiems rūpestį. Tik retkarčiais toli gyvenantieji įžvelgę, toje pusėje kur miestas, gaisro pašvaistę, nustebę sakydavo: — Miestas dega! Daug kalbų buvo, kai prieš keletą metų vienas beprotis padegė dešimts namų ir visas miestas vos į pelenus nepavirto. Sako, tai buvęs dangaus kerštas, nes naktigoniai matė nežinomą pakeleivį, kuris nuvargęs į miestą užklydo ir nors jisai buvo kelias dienas nevalgęs ir nemigęs, tačiau visi miesto ponai atsisakę jį sušelpti, išvarė už miesto. Sako, tai jo buvęs toks kerštas. Tada apie miestą ilgai kalbėjo su keistu ilgesiu, kvaituliu, kaip apie nuskriaustą, sugėdintą mergą, ir visi gaisro nakti prarymojo žiūrėdami į toli krauju rusenantį dangų.

Netrukus miestas vėl atsistatė, užgydė savo žaizdas ir net gražiau, net puošniau pasirodė, nes vietoje vienų užvažiuojamų namų, išdygo trys, vietoje penkių karčiamų — atsirado aštuonios, ir prie tilto, kur visai namų nebuvo, išlindo po metų net dviejų aukštų gražios vilos.

Tačiau jeigu kiek gyvesnis miestas atrodė didelių susitelkimų dienomis, — visai tuščias ir snaudžiąs buvo šiokiadieniais. Net darbui pasibaigus įstaigose: pašte, miesto valdyboje, mokesčių inspekcijoje, banke, — nęgausus valdininkų būrelis besikrūmuojąs greitai išsiskirstydavo, sulįsdavo į Inteligentų klubą, ir nutildavo jų marmalynė, kaip musėms pakliuvus į musinyčią.

Pats liūdniausias, tuščiausias miestas atrodydavo pietų valandomis, šutrią vasaros dieną. Didžiojoj gatvėj net nepamatysi žmogaus, išskyrus gal to miesto luošą žydą, velkantį suparaližuotas kojas, bildantį kurčių grindiniu savo remenčiais, kuris, taip pasitempęs gerą galą dulkėtu keliu, išsitiesdavo ūksmingoje vietoje. Kartais čia pasirodydavo ilga sermėga, basas, pranciškono juosta persijuosęs, pražilusiomis kudlomis, klaikiomis, pilkomis akimis keistuolis Šventas Petras, ilgu misinginiu vamzdžiu triūbydamas, bėgdamas, griūdamas. Tai buvo senyvas, pamišęs žmogus, skelbiąs pasaulio galą, nešąs į paštą popiežiui laiškus. Jis kartą buvo įsirioglinęs bažnyčioje į sakyklą ir su dideliu vargu zakristijonas ir kunigai jį ištempė, pradėjusi triūbyti ir šaukti Jėzų. Niekas nežinojo jo namų, nakvynės, niekas juo nesirūpino, o kad laikė nepavojingu, leido šitam pamišėliui skelbti savo mokslą ir ilgais sermėgos skvernais šluoti gatvę. Istorija šito žmogaus buvo apsakoma keliais žodžiais: jis pamišo, kad galėtų laisvas gyvent tarp pamišėlių, šitame iki skausmo liūdname žemės kampe. Gal ir ne, gal buvo kitos priežastys: pinigai, šventos knygos, prarastas mylimas žmogus. Mažai tuo kas rūpinosi. Idijotas buvo reikalingas šitam miestui, kaip neišvengiamas inventorius, — liūdesio, kvaišumo, nuobodulio įsikūnijimas. Jis buvo reikalingas, kaip burmistras, kad miestelio žioplai galėtų iš jo tyčiotis ir erzinti, kad labdaringi ponai galėtų rodyti savo vienacentinį duosnumą ir lyginti su juo savo kvaišumą.

Miestas galima buvo pavadinti tikru miestu, nes be būtino tiems melancholiškiems Lietuvos provincijos miestams pridėčko, — senų padvėsusių, benamių slampinėjančių šunų ir kačių, be tvorų ir mūro sienų aplink bažnyčią, į kurias įsimylėję pjovė, brėžė dideles širdis, perdurtas vilyčiomis ir apipintas Maryčių, Petrų, Zabelių vardais, be tų meilės inicijalų ir užrašų išeinamose vietose, kur buvo surašomi patys didžiausi sekretai, visos septynios didžiosios nuodėmės, visa gatvės kalba, visas Dekameronas apie ponus, ponias, papuoštas įvairiais piešiniais... pagaliau apie Lozorių, elgetų, be neišvengiamo idijoto, turėjo miestas savo kurtizanę ir donžuaną. Paskutinysis įsibrovėlis, širdžių užraktų laužytojas, paėmė valdžią visų senmergių karalijoje nuo to laiko, kai mirė žymusis laikrodininkas, miesto merginoms palikęs keliolika vaikų ir pragėręs dviejų našlių namus. Ir tas paskutinysis buvo toks pat klišakojis, pakeltnosis, šviesiaplaukis, palaidūnas, plepys, girtuoklis, naktibalda, muzikontas su sudaužyta gitara. Tai jis dainas visokias sugalvodavo, tai apie jį kalbėjo nuo vyrų bobas atmušus, tasai pats tampė gitara senas ir visuomet naujas melodijas senstelėjančiom širdim. Donžuanas gyveno iš senmergių sudėto į kojines kraičio, nešiojo našlių teikiamas iš jų mirusių vyrų užsilikusias nuonešas, rėdėsi iš tų, kurios dar tikėjo pavėlavusiu meilės pavasariu. Jį vadino Konstantinu, ir visas jo grožis buvo pernelyg kreivose kojose. Moterims daug nereikėjo, nes jis nuskynė gražiausius žodžius nuo savo tėvų ir draugų lūpų ir jais kaišė kiekvieną, ruošdamas su tokia sau besiartinančios nakties patalą.

Dėl šitų visų daiktų miestas, kaip donžuanas, galėjo eiti kreivomis kojomis, žymėti savo pasisekimus, nuoskaudas ir liūdesį.

Tą kaitrų vasaros vidurdienį čia buvo galima stebėti nuo šventoriaus ar nuo centrinės gatvės kalvos išmirusią aikštę, kuri dažnai kelias valandas būdavo viena, be gyvybės ir balso. Kartais tik gaišlus įkaitusio oro sūkurys, vėjovirpa, pajudindavo dulkes, šiukšles, pakeldavo stulpu ir sukdamasis nueidavo tolyn už aštriai į vaisių orą įsmigusios namo kertės, ar dingdamas už skaudžiai mėlyna spalva nudažytos tvoros kampo. Paskum, jeigu būdavo kam reikalas, prabėgdavo gatvę šluostydamas prakaitą, pranešdavo mėsininkas ant pečių bliaunantį arba jau papjautą veršį, galva žemyn, kurio nuvarvėjusį kraują ant žemės, susigėrusį į dulkes, tuojau apipuolė mėlynos musės ir tamsiomis votimis knibždėdamos naikino skanėsį, nebent jau pabaldomos šuns, katės ir tokiu metu kerštingai visos susimesdamos šitam ant prakąstų ausų ir nuzulintos uodegos. Gatvės tylą dar labiau šiurpią padarydavo iš kažkur išlindęs viščiukas, kuris nuplikusiu pasturgaliu, ilgomis atšerpetojusiomis kojomis, padulkusia papilve bėgdamas aukštu šaligatviu taip garsiai rėkdavo: — cypt,-cypt-cy-ypt, kad tas jo balsas tokia pat liūdna aidomuša grįždavo nuo bažnyčios didžiųjų durų vėl į aikštę.

Čia dar, lyg tas vėjo sūkurys, su triukšmu, į pavakarę, išsirisdavo skersas arba atbulas, lyg paleistais šulais silkinė, koks nors girtuoklis ir pasirėkęs, pasikeikęs iki užspringsiant, vėl grįždavo prie smuklės durų, prašytis įleidžiamas.

(Bus daugiau)

Stalino Gimtinę Aplankius

Pernai grupė Lietuvos rašytojų aplankė Tarybinę Gruziją, tą garsų legendišką kraštą. Jų tarpe buvo ir Albinas Žukauskas. Savo įspūdžius ir patyrimus jis aprašinėjo Lietuvos spaudoje. Žemiau telpa jo tas aprašymas.

ALBINAS ŽUKAUSKAS

(Pabaiga)

Didingame istoriniame muziejuje sukaupta turtingoji viso Kaukazo praeitis, pradedant urviniu žmogumi, baigiant mūsiške socializmo epocha. Tai vienas iš turtingiausių Tarybų Sąjungos muziejų.

Puikiausius tačiau mūsų epochos veikalus mes radome didvyriškoje kūrybinėje gruzinų tautos kasdienybėj: teatruose (Gruzija turi 50 teatrų!), meno ir mokslo įstaigose, gigantiškose statybose ir tikruose džiaugsmo ir palaimos židiniuose — tarybiniuose ūkiuose, o taip pat rašytojų ir dailininkų darbuose.

Tarybiniame laikmetyje negirdėtai išaugo Gruzijos dramos teatras, nacionalinė opera, pilna to žodžio prasme tautiniai savo forma ir socialistiniai savo turiniu. Kūrybines liaudies tradicijas tęsia liaudies ansambliai. Ypač iškirtinas Suchijašvili vadovaujamas liaudies ansamblis.

Mūsų viešnagės Gruzijoj metu nuolatiniais bičiuliais turėjome Gruzijos rašytojus, kurių sąjungos svečiai buvome. Bendraudami su jais, mes turėjome progos arčiau susipažinti su didžiuoju Gruzijos literatūriniu palikimu ir visų pirma, kas mums itin rūpėjo, su tarybine dabarties literatūra.

Taybinė literatūra gali didžiuotis suvaidinusi didelį vaidmenį socialistinės visuomenės auklėjime, visuomenės, kurios pagrindiniai bruožai — gilus patriotizmas ir socialistinis humanizmas. Kovoje dėl naujos socialistinės visuomenės sukūrimo pirmose gretose stovi ir Gruzijos rašytojai, kurių pakilus žodis taikios kūrybos metais apdainavęs tarybinio gyvenimo triumfą, Tėvynės karo metu pasiekė nepaprasto išraiškumo ir jėgos, šiuo gi metu skatina darbo liaudį naujiems žygiams.

Gruzinų literatūra turi pažangias tradicijas, ji per amžius tvirtai siejasi su tautos pažangiausiais siekimais. Joje taip pat giliai atsispindi ir gruzinų tautos herojiškumas.

Jau penktame amžiuje gyvenęs vienas iš gruzinų prozos pradininkų rašytojas Jokūbas Curtaveli iškelia tautinį herojų, didvyriškai paaukojusį gyvybę už tėvynės garbę ir laisvę. Aštuntame amžiuje, kada Gruziją buvo pavergę arabai, rašytojas Joanes Sabanidze savo knygoje "Abo tbilisiečio gyvenimas" kelia tautą kovai prieš pavergėjus. Patriotinės ir herojinės gruzinų tautos tradicijos buvo genialiai įamžintos didžiojo šota Rustavelio poemoje "Vytis tigro kailyje." Tas ryšys, siejęs literatūrą su tautos gyvenimu ir jos siekimais, nenutrūkstamai eina per visą atgimimo laikotarpį, įgydamas ypatingą išraišką garsios 19 amž. romantikų plejadės kūriniuose ir didžiųjų to pat amžiaus pabaigos Čevčevadzės, Akakijaus Ceretelio, Pšavelio paskleistose kovos prieš carizmą idėjose.

Tačiau, savaime aišku, tie kūriniai dažnai buvo vienašališki, pilnai neaprėpė visos Gruzijos liaudies troškimų, siekių, nepavaizdavo jos lūkesčių.

Visa tai buvo iškelta ir su ypatingu ryškumu pavaizduota tarybiniam laikotarpy. Naujo laikotarpio literatūra įgavo naują turinį, gilų kovingu tarybinių humanizmu pagrįstą idėjingumą ir naujas iki tol neturėtas kūrybines galimybes, kurias suteikė iškylančio naujo žmogaus dvasios savybės, naujos gyvenimo formos. Literatūrinių šio laikotarpio korifėjų priekyje stovi tokie didingi žodžio meistrai kaip Šalva Dadijani, Akakijus Bolijašvili, Grigori Čikovani, Nakintė Lisašvili, Konstantinė Gamsakurdija, Galaktion Tabidze, Georgi Leonidze, Simon Čikovani.

Gruzijos rašytojai, ėję ranka rankon su liaudimi ramaus kūrybinio darbo metu, stovėjo jos prieky ir sunkiausiomis Tėvynės karo dienomis, kada vokiškų barbarų gaujos priartėjo prie Kaukazo kalnų ir užgrobė dalį vakarinės Gruzijos. Eidamas į frontą, didvyrio mirtimi miręs poetas Severijanas Isijemi dainavo:

"Aš sutiksiu mirtį durtuvo
nenuleisdamas."

Karo metu Gruzijos rašytojai parodė didelį aktyvumą. Buvo sukurta daugelis įvairaus žanro kūrinių, kurie be abejo įeis į auksinį tarybinių tautų literatūros fondą. Pirmaisiais karo metais vyraujantį vaidmenį turėjo politinė lyrika. Karingas šūkis, apvilktas gražia poetine fraze, patetinės oratorinės priemonės yra būdingos to meto poezijai. Vėliau pasirodė poezijos kūriniai, siekiantieji giliau, atskleidžiantieji kovojančio fronte ir užfrontėje tarybinio žmogaus dvasios pasaulį, eilėraščiai, vaizduojantieji konkrečius karo herojus ir jų laimėjimus. Pažymėtini Galaktiono Tabidzės karo metu išleisti eilėraščių rinkiniai: "Tėvyne, gyvenime mano," "Žemė mano gimtoji," "Auksas Adžaro žydrynėje" ir kt. Šios knygos tiek savo giliu idėjingumu, tiek nuoširdumu ir poetinio vaizdo stiprumu sudaro ypatingą skyrių Tabidzės kūryboje.

Neužmirštami paliks Grišašvilio kūriniai apie miestų herojų Stalingrado ir Leningrado gynimą.

Kada fašistiniai grobikai priartėjo prie Kazbeko, grasino peržengti Kaukazo kalnagūbrius ir kraujuje paskandinti žydinčią Užkaukazę, Stalino pavestas, šio svarbaus ruožo gynybos organizaciją perėmė garsusis gruzinų liaudies sūnus Laurentijus Pavlovičius Berija, savo nepalaužiama valia nulėmęs šios kovos laimėjimą. Šio žygio įkvėpta yra G. Abašidzės poema "Nenugalimas Kaukazas."

Nuo poezijos neatsiliko ir proza. Leo Kiačeli apysakoje "Tėvas ir sūnus" piešia karinį tarybinio fronto ir užnugario vieningumą. Šiame kūriny rašytojas parodė, kaip tarybinis karys nuolat jautė visos liaudies paramą, ir kaip tas jausmas jį įkvėpė pergalei prieš fašistinę Vokietiją.

Tarybinės moralės pranašumas, tarybinio žmogaus dvasios taurumas, galingai pasireiškęs Tėvynės karo metu, talentingai parodytas Šalvos Dadijani apysakoj "Žinios iš fronto" ir Kedijašvili novelėse. Radženo Gvetadzės knygoje "Tikrosios novelės" matome fašistinių grobikų žvėriškumus ir tarybinių karių didvyriškumą. Salamono Tavadzės romanas "Prie Kaukazo vartų" — tai neišsemiamų fizinių ir dvasinių tarybinės liaudies jėgų epopėja, vaizduojanti hitlerinių gaujų sutriuškinimą Kaukazo papėdėse, drg. Berijai vadovaujant.

Karo metu Gruzijos literatūroje nepaprastai iškilo meninės apybraižos žanras. Puikiu šio žanro pavyzdžiu yra kario - rašytojo Georgijo Natrošvili knyga "Vakarų fronte," o taip pat Konstantino Lord-kipanidzės ir Ilo Mosašvilio knyga — "Mes juos matėme."

Daugelis rašytojų patriotiniam jausmui sukelti nukrypsta į herojinę Gruzijos praeitį. Čia pirmon vieton reikia pastatyti Konstantinės Gamsakurdijos romaną "Dovydas statytojas," Akakijaus Belijašvili — "Besarijono Gabašvili gyvenimas" ir istorines dramas, Saudro šamšiašvili "Didvyris Kroanisi" ir "Caras Irakijus" Levano Gotua.

Tarybinės karo meto pjesės vaizduoja tarybinių karių didvyriškumą, vaizduoja tarybinę liaudį, kovojusią dėl pergalės užnugary. Žymiausios jų yra: Georgijaus Mdivani "Maskvos dangus" ir "Batalijonas eina į vakarus," Karlo Kaladzės "Vienos nakties komedija," Sergo Kidijašvili "Elnių tarpeklis" ir kt.

Didžiuliuose, puikiai įrengtuose Rašytojų Sąjungos rūmuose, Mačiabeli gatvėje, verda gyvenimas. Tai "sielų inžinierių" būstinė. Iš viso Gruzijos Tarybinių Rašytojų Sąjunga turi per 200 narių. Dalis rašytojų atvyksta į rūmus savais automobiliais. Salėse, posėdžių kambariuose ir čia pat esančiose redakcijose intensyviai dirbama.

Mūsų su meno darbuotojais susitikimo — vakaro metu rašytojai smalsiai domisi jaunosios tarybinės Lietuvos gyvenimu, tie, kurie pažįsta Lietuvą, dalinasi savo įspūdžiais. Rašytojų Sąjungos organas savaitraštis "Literatūra da Chalevneba" ("Literatūra ir menas") spausdina platesnę informaciją apie Lietuvos literatūrą ir jos atvykusius Gruzijon atstovus.

Neužmirštama paliks diena, praleista su tarybinio ūkio darbininkais Gori rajone, kurie buvo pakvietę mus kartu atšvęsti Spalio revoliucijos šventes. Jų net kiek pertemptas vaišingumas ir nuoširdumas ilgam liks atmintyje.

Nedidukės, savotiškos statybos, kiekviena būtinai su verandėle kolektyvinio ūkio valstiečių trobelės pasižymi nepaprasta švara ir jaukumu. Vidus išpuoštas gražiais kilimėliais bei raštuotais siuviniais. Prie kiekvienos tokios sodybėlės priskirtas amžinam savininko naudojimuisi žemės sklypas, paprastai apsodintas vynuogėm ir įvairiais vaismedžiais. Kiekviena šeima laiko savo naminių gyvulių, turi savo vyno spaudyklą, kiekvienam name yra elektra.

Aplankome didžiulius kolektyvinio ūkio sodus ir vynuogynus, gyvulių fermą, kur laikoma gausybė karvių ir buivolų, kolektyvinio ūkio vyno spaudyklą, kur milžiniškuose 3—4 to žemėn suleistuose ąsočiuose fermentuojasi jaunas vynas. Šįmet buvęs neblogas vynuogių darlius, spaudykla pagamino apie 600,000 litrų vyno. Atidarius ąsočių angas, matosi kaip rūgdamos kunkuliuoja vyno sultys. Toks vynas pats klastingiausias gerti.

Tos gražios Gruzijoje praleistos dienos prabėgo kaip graži svajonė. Atsisveikinę su naujais draugais, dideliais Tarybų Lietuvos bičiuliais — Gruzijos rašytojais, naujai pradėjusiu kursuoti dizeliniu traukiniu mes šimtó kilometrų per valandą greičiu švilpte nušvilpėme, abipus kalnų suspaustu pasakišku Kuro slėniu į Juodosios jūros pakrantes, į tarybinę Abchaziją. 600 kilometrų mes sukirtom per 8 valandas.

Ramiajame Juodosios jūros paviršiuje žaidžia ir šokinėja delfinai, krantais nutysta kiparisų, palmių ir eukaliptų alėjos. Prasideda nesuskaitomi kurortai. Kiek akis aprėpia žaliuoja arbatos, geltonuoja prisirpusių mandarinų ir churmos vaisių plantacijos, sirpsta citrinos.

Detroit. — General Motors siūlėsi pakelt darbininkams algą 15 centų valandai. Nežinia, ar unija sutiks su tokiu priedu.

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius
★
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
★
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

BROOKLYNO LIETUVIŲ
Valgių ir Gėrimų Įstaigos
CHARLES VIGŪNAS
284 Scholes Street
Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8573
WM. SKUODIS
564 Wythe Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8054
ANTHONY ROGERS
(Raudžius)
328 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
MIKE LEIPUS
324 Devoe Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8005

Žydų Bomba Anglų Ministerijoje

London, bal. 16. — Anglų užsienio reikalų ministerijos rūme atrasta dinamito bomba už keleto valandų po to, kai anglai pakorė keturis žydus teroristus Palestinoje. Padegamasis bombos knatas buvo tik pusiau nudegęs, kada anglai užtiko tą bombą. Todėl ji nepaspėjo sprogti.

Nusmerkė Pasmaugt 3 Vengrų Fašistus

Budapest, Vengrija, bal. 16. — Vengrų liaudies teismas atrado kaltais 13 fašistinių asmenų, kurie dalyvavo sąmoksle nuversti demokratiniai - sudėtinę Vengrijos respublikos valdžią. Trys kaltininkai bus pasmaugti. Kiti tapo nuteisti ilgiems metams kalėjimo.

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel Virginia7-4499

ADAM V. WALMUS, D.D.S.
DAKTARAS—DENTISTAS
VALANDOS:
9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M.
Išskiriant trečiadienį ir sekmadienį.
650 5th Ave., kamp. 19th St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. SOuth 8-5569

RONKONKOMA 8634

TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Tamstos Ateitis Nebloga

Ha, matau milijonus besikankinančius Reumatiškuose skausmuose, rankų ir kojų gėlimo skausmuose. Nuovargio, rankų ir kojų tirpimo, šalčio ir nesmagumų varginami žmonės skundžiasi. Deksnio Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų ir brangių aliejų, iš skirtingų kraštų svieto, šildydama galinga šiluma sunaikins minėtus skausmus! Sena ir teisinga patarlė sako: kas tepa, tas ir važiuoja, tai jeigu nori važiuoti, tai tepk ir vėl tepk su Deksnio Galinga Mosčia. Turime daug laiškų nuo žmonių, kurie liudija ir dėkavoja už pasekmingumą Deksnio Galingos Mosties. Kaina 2-oz. $1.00; 4-oz. $2.00 ir 16-oz. $5.00.

PASARGA: Neklausyk nė jokių kitų pasiūlymų į vietą tikrųjų DEKEN'S OINTMENT. Nebūk toks, kaip mūsų pirmutinis tėvas Adomas. Jis žioplai paklausė savo šonkaulio Jievos ir nustūmė pasaulį į vergiją, ir dabar visi vargstame už jo klaidas. Laimingas būtų buvęs gyvenimas, nereikėtų nė dirbti nei drabužių nešioti, jei ne Adomo klaida.

Reikalauk tik **DEKEN'S OINTMENT**

P. O. BOX 666, NEWARK, N. J.

LICENSES
WHOLESALE AND RETAIL
Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. RL 6955 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1804 Flatbush Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
FRANK CALLAHAN (R)

NOTICE is hereby given that License No. RL 2383 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 84 Flushing Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
PETER KARRAS (R)

NOTICE is hereby given that License No. RL 4297 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 229 Smith Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
NICK TORTORELLO
(Golden Eagle Bar & Grill) (R)

NOTICE is hereby given that License No. RL 4361 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 537 — 86th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
EDWARD H. SAUNDERS
(Dyer Tavern) (R)

NOTICE is hereby given that License No. RL 1217 has been issued to the undersigned Section 107 of the Alcoholic Beverage Control to sell beer, wine and liquor at retail under Law at 1011 Bedford Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
BERNARD GORDON & MOSES MOLOSOFSKY (R)

NOTICE is hereby given that License No. RL 4253 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1380-4 — Broadway Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
COST CURTIS, INC. (R)

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8842

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

NOTICE is hereby given that License No. L 5302 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 125 Park Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SIDNEY SCHULMAN
(D-B-A Park Ave. Wines & Liquors) (R)

NOTICE is hereby given that License No. L 5050 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1382 Eastern P'kway, Borough of B'klyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
LOUIS J. CANTONI

NOTICE is hereby given that License No. RL 7583 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1261 Flushing Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
GEORGE BACHMANN & PAUL SIBER
(George & Paul Bar & Grill)

NOTICE is hereby given that License No. RL 7214 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2790 Nostrand Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MARIE BOWMAN
(Pat's Bar & Grill)

NOTICE is hereby given that License No. RL 950 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5813 — 4th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JAMES REILLY (R)

NOTICE is hereby given that License No. RL 1085 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1271 Prospect Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MARGARET BEHAN (R)

NOTICE is hereby given that License No. RL 9338 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 299 — Fifth Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
FLORENCE DA CUNHA

NOTICE is hereby given that License No. RL 946 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 158 Grand Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HELEN PAVILANSKY (R)

NOTICE is hereby given that License No. RL 8255 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2 Beard Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
UNITED STANDARD CAFETERIA, INC. (R)

NOTICE is hereby given that License No. RL 1203 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 245 Moniter Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HUGH LIVINGSTON (R)

NOTICE is hereby given that License No. RL 5226 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 158 Saratoga Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MARY YOUNG (R)

Nanking, Chinija. — Chiang Kai-shekas neva paplatino savo valdžią.

Matthew A. BUYAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 LAFAYETTE STR.,
Newark, N. J.
Tel. MArket 2-5172

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

Kampas Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Tel. GLenmore 5-6191

K. VENCKUS
LIETUVIS PIANO TUNERIS
Perbudavoja pianus iš didesnių į mažesnius, Spinet Style, sutūnina. Atlieka visokius reikalingus pataisymus ir nulekeriuoja.
L. I. PIANO TUNING & REPAIRING CO.
9152 GOLD STREET,
OZONE PARK, N. Y.
Tel. MIchigan 2-3123

Belgrad, Jugoslavija. — Nuteistas sušaudyt Fr. Zrinjski, kuris, važiuodamas kariniu automobiliu, užmušė dvi moteris.

PRANEŠIMAI

HARTFORD, CONN.

ALDLD Moterų Kliubo susirinkimas įvyks balandžio 22 d., 7:30 v. v. 155 Hungerford St. Draugės visos kviečiamos dalyvauti, išgirsti delegačių raportus iš praėjusio suvažiavimo. Bus svarbus sužinoti tarimus bei planus. — V. K., sekr. (91-92)

CLIFFSIDĖ, N. J.

Balandžio 20 d., 3 val. dieną įvyks prelekcija. Ruošia Moterų Progresyvių Kliubas ir Rusų-Am. IWO 3118 kp. Prelekcijos tema bus "The Moscow Conference of the Four Great Powers." Prelegentas bus B. Borisov. Kviečiame visus lietuvius dalyvauti po 324 Anderson Ave., Fairlawn, N. J.

PHILADELPHIA, PA.

Veikiančio Komiteto susirinkimas įvyks balandžio 20 d., 7 val. vak., Liaudies Name, 735 Fairmount Ave. Visi delegatai nepamirškite dalyvauti, nes turime svarbių reikalų aptarti. — P. Puodis, sekr. (90-91)

J. J. KAŠKIAUČIUS, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

NOTICE is hereby given that License No. L 555 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1781 Ocean Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SIMON'S LIQUOR CORP.
(Samuel Simon) (R)

NOTICE is hereby given that License No. RL 4368 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 560 Atlantic Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JAMES F. O'TOOLE
(O'Toole's Bar & Rest.) (R)

NOTICE is hereby given that License No. RL 914 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2226 Surf Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
SURF BAR & GRILL, INC. (R)

NOTICE is hereby given that License No. RW 384 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 527 Surf Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ANGELO FERRARA
(Sea Island Bar & Rest.) (R)

NOTICE is hereby given that License No. RW 315 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2887 W. 15th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
FAUSTA PALESCANDOLO (R)

NOTICE is hereby given that License No. GB 13418 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4803 — 18th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MORTIMER H. KRUBINER & ABRAHAM ERDHEIM
(A. & B. Dairy Company)

Philadelphia, Pa.

Matėm Žingeidžius Paveikslus

Balandžio 12 d., Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas, su pagalba Lietuvių Republikonų Susivienijimo, surengė šaunų pokilį.

Seniai čia buvo laukiama pamatyti paveikslus, vėliausia gautus iš Lietuvos. Bet mes, vietoje pamatyti pirmiausia, tai gavome "paskiausia."

Drg. G. Klimas atvyko ir perleido dvi filmas — "Tarybų Lietuva" ir "Kuprotas Oželis." Apie tų filmų vertybę nerašysiu, nes jau labai daug kas yra matę, tai ir žino. Kaip kam vienas punktas patiko, kitam kitas. Kaip kam atrodė, kad čia turėjo būti tas ir tas padaryta. Kaip kas klausė, kodėl neparodė kaip A. Bimba dalino mūsų nusiųstas drapanas. Gal gausime ir tokias filmas ir pamatysime ir tokius dalykėlius.

Abelnai publikai patiko, nes tai buvo viskas lietuviška. Kas buvo prisiklausę kalbų, kad nieko lietuviško nebėra Lietuvoje, dabar patys pamatė.

"Kuprotas Oželis" — gražus veikaliukas, tinkamai suloštas ir labai svarbi naujanybė lietuvių kultūrai, kad jau ir lietuviai turi savo veikalą filmoje.

Žmonių prisirinko neparastai daug, kad daugelis jokiu būdu negalėjo pamatyti, nes kliubo svetainė buvo per maža. Po to smagiai linksminosi, šnekučiavosi ir džiaugėsi, kad gavo progą susieiti net ir labai seniai matytus draugus, gimines, ir t.t.

Dėl padengimo filmininko lėšų sumetė į kepurę ir aukų. Kas paliks nuo lėšų, bus persiųsta į LPT Komitetą.

Po dolerį aukojo sekami: J. Dudis, J. Jablanskis, V. Urakis, V. Gužavičius, B. Navalinskas, J. Laurinaitienė, J. Povilaitis, J. Kruvalis, S. Šliževičius, J. Urbonas, Maikis, T. Baranauskienė, C. H., Misikonis, K. Jukneviėius, J. Butvilas, H. Markūnienė, Zigman Yonkienė, Walantienė (N. Y.), Zeliūnienė, Matilonis, J. Rainys, Bizulis, V. Bizulis, Bulakievičienė, Pauliukaitienė, Aleknas, Alieknienė, Zigliavienė (Camden) Liudvikienė, Lastauskas iš Camden, N. J., Staniškis, V. Urbienė, Stasis.

Po 50c: B. Uliavičius, A. Paukštienė, J. Miškus, K. Dačkus, A. Ramanauskas, J. Meško, A. Meškauskienė, J. Daugaveckis, J. Danusevičius, Č. H. Walant, J. Smith, A. Pauliukaitis.

Pirmiau iš buvusio koncerto nepagarsinta Tafilis Talmen — $1.

Taipgi, reikia tikėtis, kad ir šiame sąraše galėjo praslinkti keletas visai neužrašytų, ar gal kitų pavardės nepilnai taip įrašyta, už tai malonėkite atleisti, nes buvo didelė paskuba ir didelis susispaudimas, dėl vietos stokos.

Dabar dar laukiame gražaus parengimo tam pačiame kliube, 1218 Wallace St. Tai 27 d. balandžio. Ten bus perskaityta labai svarbi istorinė lekcija apie atsiradimą pirmos spausdintos lietuviškos knygos. O tai sukaktis net 400 metų.

Paskaitą skaitys kaip antra valanda po pietų tinkamas prelegentas, drg. Juozas Bekampis. Ir tai dar ne viskas, ten pat Lyros Choras pirmu sykiu pasirodys. Tai naujasis choras. Jis savo dainomis mus palinksmins. Labai verta ten būti. Liet. Republikonų Kliubas suteikia svetainę veltui. Taigi, ir viskas bus veltui.

Taipgi laukiame sušylant oro ir tuojau bus pirmutinis piknikas. Rengia ALDLD šeštas apskritys. Bus 4 dieną gegužės. Vieta ten pat, kur ir Laisvės piknikai įvyko — Gloucester Heights, N. J., 56 Cornell Ave. Taipgi, rengiama didžiausias busas į Baltimorės pikniką. Tikietus platina dd. A. Žalnieraitienė, 1009 Jackson St. ir H. Tureikienė, 143 Pierce St. Visos apeigos vertos aplankyti. **Kliubietis.**

Camdene, N. J., taipgi mirė vienas asmuo nuo rauplių.

Anglai 7 tūkstančiais tonų sproginių sunaikino buvusią nacių salą — tvirtovę Helgolandą.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
221 South 4th Street
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais Uždaryta

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS, Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALĖS dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
KETURIŲ BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

Peter Kapiskas
Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

DIDELIS ATIDARYMAS
Grand Opening
Balandžio 19 April, 7 Val. Vakaro
HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.
Naujas savininkas JUOZAS LUGAUSKAS kviečia atsilankyti, gražiai pavaišins.
Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivaišinimas bei parė. Prašome užeiti pasilinksminti.
Salę išnomuojame dėl puotų, pokilių, krikštynų parių, vestuvių.
Valgiais ir gėrimais aptarnaujame žemom kainom.

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9613

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS
Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną vaigydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.
Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus.
Sav. V. LUKOŠEVIČIUS. Tel. EVergreen 4-8802

BULOVA!

DEAN
15 jewels . . . $24.75
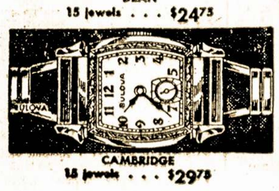
CAMBRIDGE
15 jewels . . . $29.75
Didelis Pasirinkimas Laikrodžių ir kitokių Daiktų

PATRICIA
17 jewels . . . $24.75

BEATRICE
17 jewels . . . $29.75
ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2178 (Arti Graham Ave.) Atdara Vakarais.

Budžeto Taryba Siūlo Didinti Budžetą

Budžeto taryba vienbalsiai nutarė dadėti prie majoro O'Dwyer pasiūlyto budžeto dar $841,440 priedą. Bet priedas, kaip ir visas budžetas, dar bus svarstomas miesto taryboje ne vėliau gegužės 1-mos. O galutinas priėmimas ar atmetimas dar priklausys ir nuo majoro.

Priedu, greta kitko, siūlo dadėti sveikatos departmentui $500,000 nepaprastoms išlaidoms, susidariusioms sąryšyje su kova prieš rauples.

SVETURGIMIAMS GINTI KOMITETAS ŠAUKIA SVARBIĄ KONFERENCIJĄ

Įvyks šio mėnesio 27-tą, kitą sekmadienį, Manhattan Center (Gold Room), 34th St., netoli 8th Ave., New Yorke. Laikas: 1 iki 5 po piet.

Konferencija oficialiai šaukiama gynimui Peter Harisiades, bet faktinai ji bus gynimui visų sveturgimių, kadangi Harisiades padėtis yra panaši tūkstančių kitų sveturgimių padėčiai. Konferencijon kvietime sako:

"Teisdarybės Departmentas siekia išdeportuoti 124 legališkai šioje šalyje apsigyvenusius žmones dėl jų politinių pažvalgų." O tai reiškia, kad bile kuris žmogus gali tapti įkaltintu tokiose pažvalgose ir jo gyvenimas suardytas. Gi tuose atvejuose, kur deportuojamieji būtų grąžinami į fašistines šalis, jų gyvybė statoma į pavojų. Apie tokias galimybes komitetas įspėja:

"Tos pastangos atimti nuo nepiliečių lygią Teisių Biliaus apsaugą yra dalimi einamosios reakcionierių atakos ant teisių organizuotų darbininkų ir Amerikos liaudies.

"Šiuo bandymu atimti tiems trim milionams nepiliečių laisvę žodžio ir laisvę mintijimo yra išstatomos į pavojų teisės kiekvieno asmens Jungtinėse Valstijose — piliečio ir nepiliečio, čiagimio ir sveturgimio."

Taigi, sako komitetas, Peter Harisiades byla yra išbandomoji byla, kurios išvados palies milionus kitų žmonių, anksčiau ar vėliau. Ir masinis žmoniu veikimas čia gali daug pagelbėti pasukimui bylos gerąja linkme.

Peter Harisiades yra gimes Graikijoje. Į šią šalį atvežtas 1916 metais, trylikos metu amžiaus. Yra vedęs Amerikos pilietę ir tėvas dviejų Amerikoje gimusių vaikų. Pradėjęs gyvenima nuo apačių, dirbes ant Illinois Central Railroad, foundrėje Beloit, Wis., roberinėje Akrone, plieno fabrikuose Canton, Ohio ir New Castle, Pa., staklių taisytojo padėjėju New Bedford, Mass.. Harisiades dabar yra redakcinio štabo narių graikų laikraščio "The Greek-American Tribune."

Mr. Harisiades — buvęs komunistas. Nuo 1925 buvęs istojes į komunistu partiją ir išbuves nariu iki 1939, kada buvo išimtas iš narvstės partiai nusprendus nelaikyti nariais nepiliečių. Tačiau jis 1946 metais tapo areštuotas ir sulaikytas deportaciiai neva dėl pirmesniojo priklausymo komunistu partijoje.

Mirė-Nemirė

Visaip pasitaiko. Praeitą ketvirtadienį tūluose laikraščiuose pasirodė žinelė, kad tūlas vyras nušoko nuo pervažos tarp New Yorko ir Staten Island ir prigėrė. Visi keliavusieji ta pervaža tikrino, kad jis prigėrė. Tačiau tą "negyvėlį" vėliau ištraukė iš vandens. Ištraukėjai, nelaukdami medikų, ėmėsi teikti jam pirmąją pagalbą, be pertraukos. O po nuvežimo į ligoninę, su mechaniškais kvėpavimo aparatais, jį pabaigė atgaivinti. Jis pasveiksiąs, nežiūrint ilgokai pagulėjimo šaltame vandenyje "negyvu."

Timothy Hickey, 35 m., bronxietis, nubaustas 30 dienų kalėti už iššaukimą gaisragesių be reikalo.

Gegužinės "Amunicija" Jau Gatava

Ne visa, bet didelė dalis medžiagos jau gaunama lietuvių komiteto stotyje, Laisvės salėje. Štai, ką jau turime ir ko dar tikimės:

Turime Bendrojo Gegužinės Komiteto išleistą brošiūrėlę (anglų kalboje), kuri trumpai ir aiškiai pasako gegužinės tikslus. Ypatingai iš jos ryšku, dėl ko mums taip svarbu šių metų gegužinė turėti iškilmingiausia, masinė. Paduoda svarbiausius bruožus iš Gegužės Pirmosios istorijos. Tai auksinė "amunicija" supažindinti su gegužine jauną ar seną, kam darbininkų gegužinė ligi šiol nebuvo pažįstama.

Brošiūrėlės vardas — May Day, 1947. Parašė paskilbęs autorius Howard Fast, iliustracijos Rockwell Kent'o. Kaina 5c. Iš anksto paskleidus po žmones, ji nepaprastai daug padėtų gegužinei.

Kitu smarkiu šūviu už gegužinę, smingančiu tiesiai į akis, yra gegužinės guzikučiai. Moterų Apšvietos Kliubas buvo pirmutinis prie jų. Jos pasiėmė 200. Kas daugiau paims? Lai kiekvieno švarko ar milinės atlape guzikutis garsiai šaukia už gegužinę. Guzikučiai parsiduoda po 5c, bet daugelis duoda ir dešimtuką ar kvoterį, nes tuomi paremia gegužinę ir jai organizuoti ir gražinti veikiančias organizacijas.

Ateina Lapeliai

Lietuvių komitetas taipgi turime gerų angliškų lapelių. Lietuviškieji jau irgi spaudoje. O šio antradienio vakarą įvyksiančiame susirinkime, Laisvės salėje, matysime ir daugiau ko, kas puoš mūsų gegužinę.

Geg. Komitetas.

Tolimas Svečias

Lankėsi Zigmas Janauskas, kanadietis. Atvykęs čionai, į New Yorką, skubiais ir svarbiais reikalais, kuriuos atlikęs, sakėsi, taip pat skubiai vyksiąs namo.

"Jericho," gera francūzų filma, pradedama rodyti Vogue Teatre, Coney Island Ave. ir Avenue K. Brooklyne.

Gegužinės Komitetas Prašė Radijo Laiko Paradui Garsinti

Bendros Gegužinės Komiteto veikiantysis direktorius Joseph Cadden praneša, kad komitetas prašė trijų didžiųjų radijo kompanijų teikti laiko pranešimams apie Gegužės Pirmos Paradą.

Komitetas nurodo, jog tai yra svarbi informacija ir labai skaitlingos dalies mūsų visuomenės pageidaujama. Nuo 50,000 iki 250,000 didžiojo New Yorko gyventojų maršuos gegužinės parade už darbininkų teisių išlaikymą, už taiką. Tai svarbu visuomenei žinoti.

Komitetas taip pat nurodo, kad pranešėjais tų žinių jis pastatytų grupę iš pačių žymiausių Amerikoje — Howard Fast, Paul Robeson, Langston Hughes, Walter Bernstein, Morris Gainor.

Čiepų Dabar Turi Pakankamai

Čiepų nuo rauplių New Yorkas dabar jau turįs pakankamai. Iki vakaro praeitą ketvirtadienį pusė miliono žmonių buvę įčiepyti. Viso mieste jau buvo įčiepyti du milionai žmonių.

Mieste veikia 250 klinikų, kur įčiepija nemokamai. Nuo pietų ketvirtadienį 85 policijos stotyse pradėjo čiepyti. Jos aptarnavusios po apie 1,000 kiekviena.

Bronxe areštuota tūla Sylvia Steinberg, kuri būk užsidėjusi nuosavą čiepijimo stotį, neturėdama tam leidimo. Čiepijusi paprastu vandenėliu. Ji aiškinusis policijai, kad ji tai darius, norėdama pasirodyti tūlam vyriškiui esanti didesne, negu buvo.

Kasininkas Teis Kasininką

Pradėjo teisti Mergenthaler firmos kasininką Arthur Nickel'į ir jo du suokalbininkus. Kaltina, kad Nickel'is, su tų kitų dviejų pagalba, prirokavęs sau kelis šimtus tūkstančių dolerių.

Nieko sau būta Nickel'io, kad prie jo doleris lipo, kaip prie magneto!

Kad kasininko amatas būtų lengviau spręsti, džiūrės formanu paskirtas banko kasininkas Charles A. Saborite.

BROOKLYN, N. Y.

THE RUSSIAN BALALAIKA MUSICAL SOCIETY

Ruošia

KONCERTĄ

vadovaujant

ALEXANDER KUTIN

Įvyks Penktadienį, Bal.-April 25

ACADEMY OF MUSIC SALĖJE

30 LAFAYETTE AVE.,

8:30 v. v. — Įžanga $1.20, $1.80, $2.40 (su taksais)

Bilietus galima gauti pas Alexander Kutin, 218 E. 12th St., N. Y. C. Gr. 7-7962 ir Academy of Music Box Office.

Apart Balalaikos Orkestros, figuruos ir sekanti talentai:
DORA BOSHOER, PHILADELPHIA RUSŲ VYRŲ CHORAS, POLIANKA ANSAMBLIS, RUSŲ RADISCHEV LIAUDIES ŠOKIŲ GRUPĖ

Kviečiame Dalyvauti. Išgirsite Gražios Muzikos ir Dainų.

FOOD PARCELS to RUSSIA INC. With Duty Prepaid Licensed By U.S.S.R. CL01

251 W.40th.ST. N.Y.C. 18 LA-4-6192

MES SIUNČIAME MAISTĄ IR DRABUŽIUS Į VISAS DALIS SOVIETŲ SĄJUNGOS su jau apmokėtais muitais.

Pavyzdiniai maisto ir drabužių pundeliai—visi muitai ir lėšos čia apmokama.

PUNDELIS S 110	PUNDELIS No. 400
1 sv. sviesto blekinėj	3 jard. 100% vilnono suknelei ar 2 gabalų siūtui
1 puskv. Mazola aliejaus blekinėj	4 jard. medvilnės audeklo suknelei
1 sv. kaše	4 jard. flanelio
12 unc. košer antienos blekinėj	1 pakelis adatų
2 sv. miltų	1 korta kabliukų-akučių
4 unc. arbatos	1 korta užspaudžiamų sagų
8 unc. šokolado	VISO UŽ $29.22
2 gabalai Ivory muilo	
2 pkl. cigaretų	
VISO UŽ $14.50	

Mes cheminiai išrūkome padėvėtus drabužius. Visi pundeliai pilnai apdrausti. Greitas pristatymas užtikrintas.

Atgabenkite savo drabužius ir valgius — mes juos supakuosime ir pasiųsime jūsų vardu. Arbą jūs galite pasirinkti valgius ir drabužius iš didelio jų įvairumo mūsų sandėliuose, žemiausiomis kainomis.

Rašykit ar telefonuokit dėl katalogo.

MŪSŲ RAŠTINĖ BROOKLYNE
391 Eastern Parkway (Kampas Bedford Avenue) Brooklyn 16, N. Y. MAin 2-1771; MA—2-8811

MŪSŲ RAŠTINĖS ŽYMIUOSE MIESTUOSE:
BOSTON: Shapiro's Book Shop, 7 Beach St., Tel.: DEvonshire 6757
PITTSBURGH: Max Jenkins, 710 Columbia Bldg., Tel.: ATlantic 8253 from 11 a.m. to 4 p.m. daily, except Sunday. Jewish Cultural Center, 6328 Forbes St., Tel.: Jackson 3100 daily 6 to 11 p.m., except Saturday.
LOS ANGELES: A. Ravitch, 542 So. Broadway, Tel.: VAndyke 1810
TORONTO, CAN.: D. Dworkn & Co., 525 Dundas St., W., Tel.: Elgin 9337
MONTREAL, CAN.: A. Nirenberg, Travel Bureau, 4871 Park Ave., Tel.: TAlon 0377
CLEVELAND, OHIO: H. Zupnick Travel Service, 19 Colonial Arcade.
DETROIT, MICH.: Reliable Package Service, 9115 Linwood Ave., Tel.: Tyler 8-2560

PACKAGES TO RUSSIA AND ALL OTHER COUNTRIES

Jūsų Šeimynai Sovietų Sąjungoj Greitas Pristatymas Pigiausiomis Kainomis.

DRABUŽIAI
- Mes siunčiame naujus ir padėvėtus drabužius.
- Mes teisingai įkainuojame visus pavartotus daiktus
- Mes cheminiai išrūkome padėvėtus drabužius. Turime leidimą išrinkt Sovietam muitus.

VISI PUNDELIAI APDRAUDŽIAMI
SPECIALĖS KAINOS ORGANIZACIJOMS IR KOMERCINIAMS SIUNTĖJAMS

MAISTAS
Atgabenkite savo maisto pundelius arba siųskite mūsų jau gatavus čia kainos taikomos tik Rusijai. Kainos dėl kitų kraštų suteikiama jų pareikalavus.

SPECIALIAI MAISTO PUNDELIAI

PUNDELIS No. 1) 1 Dėžė Sviesto; 1 Dėžė Nutola; 1 Dėžė Spaghetti; 1 Dėžė Kruopų; 2 Gabalai H. Muilo; 1 Blekinė Cocoa; 1 Dėžė Miežienės, 1 Pakelis Arbatos; 1 Blekinė P. Pieno. $11.84

PUNDELIS No. 2) 1 Blekinė Sviesto; 1 Blekinė Kavos; 1 Blekinė Cocoa; 1 Pak. Arbatos; 1 Dėžė Džiovintų Slyvų; 1 Dėžė Kruopų; 1 Dėžė Sutrintų žirnių; 1 Dėžė Farinos; 1 Blekinė Salmon; 1 Blekinė P. Pieno. $13.23

PUNDELIS No. 13) 1 Blekinė Mėsos Kepsnio; 1 Blekinė Lašinių; 1 Dėžė Razinkų; 1 Blekinė Tang Mėsos; 1 Blekinė Vynuogių Konservų; 1 Blekinė Kepenų Košės; 1 Blekinė Medaus; 1 Dėžė Šriubos Mišinio; 1 Dėžė Farinos. $15.09

PUNDELIS No. 10) 1 Blekinė Jautienos su Padažu; 1 Blek. Lašinių; 1 Dėžė Miežienės; 1 Dėžė Arbatos; 1 Blek. Kavos; 1 Blek. Sirupo; 1 Blek. Sardinkų; 1 Blek. Kiaušinių Miltelių; 1 Blek. P. Pieno; 1 Gabalas Ivory Muilo. $15.56

HENRY D. MAHLER, INC.
BRONX: 500 E. 164th St. Take Third Ave. "L" to 164th St. Station
MANHATTAN: 637 Second Ave. Between 34th and 35th Streets
Mott Haven 9-5300

World Tourists, Inc.
(Įsteigta nuo 1927 m.)
SENIAUSIA ir GERIAUSIA
dėl
PUNDELIŲ
Į VISAS DALIS SOVIETŲ SĄJUNGOS
IŠ ANKSTO APMOKĖTAIS MUITAIS
★ ★ ★
Maisto Pundeliai
Nauji ir Padėvėti Drabužiai
1. Mes chemikalais išrūkome
2. Pundeliai apdraudžiami
3. Greiti pristatymai.
★ ★ ★
GALIMA GAUT PARUOŠTŲ MAISTO PUNDELIŲ
Pavyzdinis pundelis $11.00. (įskaitvta $2.50 už patarnavimus)

Ryžiai	1 sv.
Košer Notola Riebalai	13 unc. dėžė
Muilas	1 sv.
Sviestas	1 sv.
Kaša	1 sv.
Kruopos	1 sv.
Arbata	¼ sv.
Spaghetti	1 sv.
Pienas, Išgarintas	14 unc. dėžė
Cocoa	½ sv.

Be Jokių Kitų Lėšų Specialės Kainos Organizacijoms
DĖL SMULKMENŲ rašykite, telefonuokite arba ateikite
WORLD TOURISTS, INC.
18 W. 23rd Street, New York 19, N. Y.
Tel. Orchard 4-4660

WARNER BROS'.
Nauja Romantiška Drama!
Ronald Reagan * Alexis Smith
ZACHARY SCOTT
"STALLION ROAD"
*Ir Puikus Asmenų Vaidinimas Scenoj *
Cab Calloway
ir Jo Jumpin' Jive Orchestra
Extra Patrauklus Priedas
Dusty Fletcher
"OPEN THE DOOR,RICHARD" kūrėjas
STRAND Broadway ir 47 St.

HUMPHREY BOGART
BARBARA STANWYCK
ALEXIS SMITH
"THE TWO MRS. CARROLLS"
Warner Bros. Įspūdinga Drama!
Dabar rodoma.
HOLLYWOOD B'WAY ir 51 ST.

Pamatyk Sekmingiausį Muzikalį Veikalą ant Broadway!
Pasidžiaugk smagiausia muzika, šokiais, dainomis ir puikiu aktorių vaidinimu.
OKLAHOMA!
Tikietai po $1.20 ir daugiau.
Vakarais 8:30 ir popiet 2:30
Ketvirtadienį ir Šeštadienį.
ST. JAMES THEA.
44th Street, West of B'way

Pasidžiaugk Vienu Puikiausių Muzikalių Vaidinimų!
Matyk patrauklų, žavintį ir virpantį scenos veikalą!
CAROUSEL
su garsiausiais pasaulio aktoriais, dainininkais, šokikais ir šauniu orkestru.
Tikietai dabar po $1.20 ir daugiau
Vakare 8:30,
Popiet Šeštad. ir Ketvirt. 2:30
MAJESTIC THEA.
44th Street, West of B'way.

SAN CARLO OPERA CO.
Center Thea. 49 St. ir 6 Ave. Rockefeller Center
PAVASARIO SEZONAS—
BAL. 23 iki GEG. 4 d.
SIŲSKITE UŽSAKYMUS DABAR
KOMPANIJA IŠ 125
—Baletas—Simfonijos Ork.

Trečiad.	vkr.	bal.	23—Carmen
Ketvirt.	vkr.	"	24—Madama Butterfly
Penkt.	vkr.	"	25—Rigoletto
Šeštad.	popiet	"	26—La Traviata
Šeštad.	vakr.	"	26—Aida
Sekm.	popiet	"	27—La Bohemo
Sekm.	vakr.	"	27—Il Trovatore
Pirmad.	vakr.	"	28—Madama Butterfly

Puikios vietos po $1.20 ir daugiau

Žvaigždinė Padangių Drama! Pilna sujaudinimų istorija keturių brolių, įmylinčių tą pačią merginą!
Anne Baxter • William Holden
Sonny Tufts • William Bendix
'Blaze of Noon'
ir žavinti
"BIG TOWN"
Istorija drąsaus redaktoriaus kovoj prieš piktadarius!
EXTRA! Girdėk Bill Floyd, vargonininką, kasdien
Brooklyn Flatbush
PARAMOUNT ir De Kalb Aves.

Didžiausia Bargeno Programa ant Broadway! Begalinis Paramount's juokas apie detektyvą, kuris susipainioja su žibuokle mergina . . .
Pilna smagumo ir juokingų nuotikių!
BOB HOPE * DOROTHY LAMOUR
"MY FAVORITE BRUNETTE"
su Peter Lorre * Lon Chaney
* Ir šaunus asmenų vaidinimas scenoj *
Jimmy Dorsey ir Jo Orkestras;
Pat Henning, Lyn Shirley
Extra: LOUIS JORDAN ir JO TYMPANY FIVE
Vidurnaktį rodoma kas naktį
Durys atdaros 8:00 A.M.
Paramount
Broadway ir 43rd St.

Lygiai giriama Spaudos ir publikos! Sujaudinanti, kupina romanso . . . pilna netikėtų dalykų . . . intrigos! Istorija merginos, patekusios į šnipų tinklą!
"The Adventuress"
žvaigždžiuoja
DEBORAH KERR
nauja sensacinga Hollywoodo žvaigždė ir kiti puikūs aktoriai!
"SAVAITĖS JUDIS!" — Life Magazine.
Nepraleiskite šios filmos!
Vidunaktį rodoma kas naktį.
Victoria Thea. Broadway ir 46th St.

Geriausia Filma Šiais Metais
Gerbiamiausias Mūsų Laikais Judis!
Laimėtojas 9 Akademijos Dovanų!
'THE BEST YEARS OF OUR LIVES'
ASTOR B'WAY & 45th ST
All seats 95c to 11 A.M. Mon. thru Fri.
Doors Open at 8:30 A.M.
Midnight show every night

MATYK NAUJAUSIAS SENSACINGAS ŽINIŲ FILMAS!
Korcja . . . susikirto 100,000 tautininkų ir komunistų! 7 asmenys užmušti, daug sunkiai sužeistų! Francija . . . Minios sveikina generolo de Gaulle grįžimą į politiką. Lenkija . . . Matyk tiltus lūžtant ir griūvant į ledais užsigrūdusias upes, besiaučiant pavasario potviniam Lenkijoje. New Delhi . . . Žmonės iš visų Azijos kampų renkasi į pirmąją tarp-azijinę konferenciją. Islandija . . . Išsiveržč Heklos ugniakalnis, neveikęs per 100 metų! Ir dar naujausia This is America filmia . . . "STAR SPANGLED CITY" kelionė per Washingtoną. Matyk Kongreso Knygyną, Lincolno Paminklą ir daug kitų įdomių vietų . . .
EMBASSY NEWSREEL THEATRE, Broadway ir 46 St.

Judis, kuris jus nustebins! Tai komedija . . . tai drama . . . tai juokinga . . . tai tragiška . . . tai nepaprasta ir skirtinga!
CHARLES CHAPLIN
"Monsieur Verdoux"
žymiuose vaidmenyse MARTHA RAYE
ir Isobel Elsom * Marilyn Nash * Robert Lewis
Parašė ir dirigavo CHARLES CHAPLIN
Nuolat rodoma • Nebrangios kainos
Durys atdaros 9:30 A. M.
BROADWAY THEATRE Broadway ties 53rd St.

7-ta Savaitė
"Žavėtini judžių vaizdai" —Herald Tribune
Sergei'o Eisenstein'o
IVAN The TERRIBLE
Original symphonic score by PROKOFIEFF
PRODUCED IN U.S.S.R.
"A SUPERMOVIE...A BRILLIANT PAGEANT"—LIFE
Stanley 7th AVE. bet. 42 & 41 STS.
DOORS OPEN 8:45 A. M.

ATEIVIS FARMERIS
AMERIKOS ŽEMĖJE—
TVIRTYBĖS IR SAUGUMO ŽENKLAS!
Pagal mėgiamąjį scenos veikalą
JUHANI TERVAPAA
"THE FARMER'S DAUGHTER"
su žvaigždėmis
LORETTA YOUNG
JOSEPH COTTEN
ETHEL BARRYMORE
"Širdžiai šilta ir smagi komedija, kur juokai laimingai maišosi su romansu!" — SUN.
Būtinai pamatykite šią filmą!
RIVOLI BROADWAY ir 49th STREET